

Жаңақорған ауданының 2024-2028 жылдарға арналған коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі бағдарламасын бекіту туралы

Қызылорда облысы Жаңақорған аудандық мәслихатының 2024 жылғы 7 қарашадағы № 266 шешімі

Қазақстан Республикасы Экология кодексінің 365-бабының 3 тармағының 1) тармақшасына сәйкес Жаңақорған ауданының мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. Қоса беріліп отырған Жаңақорған ауданының коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі 2024-2028 жылдарға арналған бағдарламасы бекітілсін.

2. Осы шешім оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Жаңақорған ауданы мәслихатының төрағасы

Ғ. Жарқынбек

Жаңақорған ауданы мәслихатының
2024 жылғы 7 қарашадағы
№267 шешімімен бекітілді

Жаңақорған ауданының 2024-2028 жылдарға арналған коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі бағдарламасы

Қалдықтар-белгілі бір қызмет процесінде немесе аяқталғаннан кейін пайда болатын және осы қызметке тікелей байланысты пайдаланылмайтын өнімдердің қалдықтары немесе қосымша өнім.

Қалдықтардың түрі-қалдықтардың жіктеуіші негізінде айқындалатын, олардың шығу тегіне, қасиеттеріне және айналым технологиясына сәйкес ортақ белгілері бар қалдықтардың жиынтығы.

Тұтыну қалдықтары-оларды тұтыну немесе пайдалану процесінде пайда болған өнімдердің, бұйымдардың және өзге де заттардың қалдықтары, сондай-ақ бастапқы тұтыну қасиеттерін толық немесе ішінара жоғалтқан тауарлар (өнімдер).

Қауіпті қалдықтар-құрамында қауіпті қасиеттері бар (уыттылығы, жарылғыштығы, радиоактивтілігі, өрт қауіптілігі, жоғары реактивтілігі) зиянды заттар бар және қоршаған ортаға және адам денсаулығына өз бетінше немесе басқа заттармен жанасқанда тікелей немесе ықтимал қауіп төндіруі мүмкін қалдықтар.

Қауіпті емес қалдықтар-қауіпті қасиеттері жоқ қалдықтар.

Инертті қалдықтар-айтарлықтай физикалық, химиялық немесе биологиялық өзгерістерге ұшырамайтын және қоршаған ортаға және адам денсаулығына теріс әсер етпейтін қалдықтар.

Қалдықтарды есепке алу-қалдықтардың сандық және сапалық сипаттамалары және оларды өңдеу тәсілдері туралы ақпаратты жинау және беру жүйесі.

Қалдықтарды кәдеге жарату-қалдықтарды қайталама материалдық немесе энергетикалық ресурстар ретінде пайдалану.

Қалдықтарды орналастыру-қалдықтарды сақтау немесе көму.

Қалдықтарды жинақтау-қалдықтарды Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес арнайы жабдықталған орындарда сақтау, олар пайда болған жерден әкетілген қалдықтар оларды қалпына келтіру немесе жою жөніндегі операцияларға ұшырайтын объектіге одан әрі тасымалдауға дайындау мақсатында түсіріледі.

Қалдықтарды жою-қалдықтарды көму және жою жөніндегі операциялар.

Қалдықтарды көму-қалдықтарды шектеусіз мерзім ішінде қауіпсіз сақтау үшін арнайы белгіленген орындарға жинау.

Қалдықтарды жою-қалдықтардың өмір сүруін толығымен тоқтатуға бағытталған қалдықтарды өңдеу.

Қалдықтарды жинау-қалдықтарды өңдеу бойынша кейінгі жұмыстарды қамтамасыз ету үшін қалдықтарды белгілі бір уақыт ішінде олардың пайда болу орындарынан алып тастауға байланысты қызмет.

Қалдықтарды сұрыптау-белгілі бір критерийлерге сәйкес қалдықтарды сапалы түрде ерекшеленетін компоненттерге бөлу және/немесе араластыру.

Қалдықтарды тасымалдау-қалдықтардың пайда болу, жинақтау, сақтау, кәдеге жарату, көму және/немесе жою орындары немесе объектілері арасындағы орнын ауыстырумен байланысты қызмет.

Қалдықтармен жұмыс істеу-қалдықтардың пайда болуының алдын алу мен азайтуды, қалдықтарды есепке алу мен бақылауды, жинақтауды, сондай-ақ қалдықтарды жинауды, қайта өңдеуді, кәдеге жаратуды, залалсыздандыруды, тасымалдауды, сақтауды (қоймалауды) және жоюды қоса алғанда, қалдықтармен байланысты қызмет түрлері.

Қалдықтарды азайту-көзде немесе технологиялық процесте қалдықтардың пайда болуын азайту немесе толығымен тоқтату.

Қалдықтарды паспорттау-осы саладағы жұмыстарды ресурс үнемдеу және қауіпсіз реттеу мақсатында қалдықтар паспорты негізінде жүргізілетін қалдықтардың айналымының технологиялық циклі кезеңдеріндегі қалдықтардың қасиеттерін сәйкестендіру, оның ішінде физикалық-химиялық және технологиялық сипаттау жөніндегі іс-қимылдар реттілігі.

Қалдықтарды сәйкестендіру-бұл объектінің белгілі бір түрдегі қалдықтарға жататындығын анықтаумен байланысты, оның қауіпті, ресурстық, технологиялық және басқа сипаттамалары туралы деректерді анықтаумен қатар жүретін қызмет.

Қауіпті қалдықтардың паспорты-қалдықтардың шыққан жері бойынша олардың түзілу процестерінің, олардың сандық және сапалық көрсеткіштерінің, олармен жұмыс істеу қағидаларының, оларды бақылау әдістерінің, осы қалдықтардың қоршаған ортаға, адам денсаулығына және (немесе) адамдардың мүлкіне зиянды әсер ету түрлерінің

стандартталған сипаттамасын, қалдықтарды өндірушілер, оларда бар өзге де тұлғалар туралы мәліметтерді қамтитын құжат меншікте.

Қалдықтарды жинау-белгілі бір уақыт аралығы ішінде бақыланатын сақтау мақсатында осы үшін бөлінген аумақтағы үй-жайларда, құрылыстарда қалдықтарды реттеп орналастырумен байланысты қызмет.

Қалдықтар жіктеуіші-қалдықтарды жіктеу нәтижелері қамтылған қолданбалы сипаттағы ақпараттық-анықтамалық құжат.

Қалдықтардың жіктелуі-қалдықтарды қалдықтар жіктеуішіне сәйкес жатқызу тәртібі.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган-қоршаған ортаны қорғау және табиғат пайдалану саласындағы мемлекеттік саясатты әзірлеу және іске асыру мәселелері бойынша басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган, сондай-ақ оның аумақтық органдары.

Биологиялық ыдырайтын қалдықтар-анаэробты немесе аэробты ыдырауға қабілетті қалдықтар, соның ішінде бақша және саябақ қалдықтары, сондай-ақ тамақ өнеркәсібінің қалдықтарымен салыстырылатын тамақ қалдықтары, макулатура.

Коммуналдық қалдықтар-тұтыну қалдықтары, соның ішінде:

1) қағаз және картон, шыны, металдар, пластмассалар, органикалық қалдықтар, ағаш, тоқыма бұйымдары, орауыштар, пайдаланылған электр және электрондық жабдықтар, батареялар мен аккумуляторларды қоса алғанда, бірақ олармен шектелмей, үй шаруашылықтарының аралас қалдықтары мен бөлек жиналған қалдықтары;

2) егер мұндай қалдықтар сипаты мен құрамы жағынан үй шаруашылықтарының қалдықтарына ұқсас болса, аралас қалдықтар және басқа көздерден бөлек жиналған қалдықтар.

Ірі көлемді қалдықтар-тұтыну және шаруашылық қызметтің (Тұрмыстық техника, жиһаз және басқа) өзінің тұтыну қасиеттерін жоғалтқан және көлемі бойынша мамандандырылған көлік құралдарында тасымалдау мүмкіндігін болдырмайтын қалдықтары.

Электрондық және электр жабдығының қалдықтары-қалдықтарға жатқызылған, жарамсыз немесе пайдаланудан шыққан электрондық және электр жабдықтары, оның ішінде оның тораптары, бөліктері, бөлшектері.

Тамақ қалдықтары-тамақ өнімдерін өндіру және тұтыну нәтижесінде пайда болатын тамақ өнеркәсібінің қалдықтарымен салыстырылатын қалдықтар.

Құрылыс қалдықтары - ғимараттарды, құрылыстарды, өнеркәсіптік объектілерді, жолдарды, инженерлік және басқа да коммуникацияларды бұзу, бөлшектеу, реконструкциялау, жөндеу (оның ішінде күрделі) немесе салу процесінде пайда болатын қалдықтар.

Қатты тұрмыстық қалдықтар-қатты күйдегі коммуналдық қалдықтар.

КІРІСПЕ

Жобаланатын объектінің атауы – Қызылорда облысы Жаңақорған ауданының қалдықтарды басқарудың 2024-2028 жылдарға арналған бағдарламасы.

Жаңақорған ауданы облыстың оңтүстік-шығысында орналасқан. Батысында Жаңақорған ауданы Шиелі ауданымен, шығысында Түркістан облысымен, оңтүстігінде Өзбекстанмен шектеседі.

Аудан аумағы — 16,6 мың км², бұл облыстың барлық аумағының 6,8 пайызын құрайды.

Жаңақорған ауданында, бүкіл Қазақстандағыдай, тұрмыстық қоқысты немесе қатты тұрмыстық қалдықтарды (ҚТҚ) бейтараптандыру немесе кәдеге жарату мәселесі тұр.

Осы қалдықтарды басқару бағдарламасы Жаңақорған ауданындағы тұрмыстық қатты қалдықтардың (ҚТҚ) қалыптасқан жағдайының негізінде әзірленді. Қалдықтарды басқару бағдарламасына қалдықтарды басқарудың бүкіл жүйесін жаңғыртуды талап ететін іс-шаралар жоспары енгізілген. Жаңғыртудың негізгі мақсаты полигонға жинау, уақытша сақтау, тасымалдау операцияларының қоршаған ортаға теріс әсерін азайту, қайталама ресурстарды бөлумен сұрыптау, қалдықтардың пайдалануға жарамсыз бөлігін көмуге орналастыру болып табылады. Сұрыптау кезінде таңдалған қайталама ресурстар (пластик, картон, қағаз, шыны) өндірістік кәсіпорындарға материалдық ресурстар ретінде беріледі.

Келешекке арналған жоспарлар: органикалық және бейорганикалық қалдықтарды қайта өңдеу технологияларын енгізе отырып, қоқыс сұрыптау желілерімен жарақтандырылған полигондар салу, арнаулы техника мен автокөліктің қажетті мөлшерін сатып алу, Қалдықтарды кәдеге жаратуға саналы көзқарасты әзірлеу бойынша халықпен тұрақты жұмыс.

Қалдықтарды басқару бағдарламасы қатты тұрмыстық қалдықтардың пайда болуы туралы жалпы мәліметтерді, Жаңақорған ауданының қалдықтарды басқарудың ағымдағы жай-күйін талдауды, коммуналдық қалдықтарды өңдеуді және сұрыптауды жүзеге асыратын кәсіпорындар туралы мәліметтерді қамтиды. Түзілген қалдықтардың сандық сипаттамаларының есебі, қалдықтарды қайта өңдеудің қолданылатын әдістері, қалдықтарды сақтау орындарының санитарлық-қорғау аймағының негіздемесі, қоршаған ортаға теріс әсерді азайту жөніндегі ұсынымдар, қалдықтарды басқару бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарлары келтірілген.

Коммуналдық қалдықтарды басқарудың 2024 – 2028 жылдарға арналған бағдарламасының қолданылу мерзімі.

1. ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ

ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігінің (бұдан әрі - ҚР ЭЖТРМ) деректеріне сәйкес Қазақстанда жыл сайын 6 млн. қатты тұрмыстық қалдықтар түзіледі .

Полигондарда Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес қалдықтардың бірқатар түрлерін (макулатура, шыны-, пластик қалдықтар) көмуге және ҚТҚ-ны алдын ала өңдеусіз және қайталама ресурстарды бөлусіз көмуге тыйым салу жөніндегі нормаларды орындау мақсатында қалдықтардың түрлерін бөлек сұрыптау жүзеге асырылуға тиіс.

Орталық референдум комиссиясының (ОРК) деректеріне сәйкес, Қызылорда облысының 2023 жылы тұрмыстық қатты қалдықтардың жылдық түзілу көлемі - 88645 тоннаны құрайды. Жаңақорған ауданында қатты тұрмыстық қалдықтардың түзілу көлемі 16666,5 тонна, бұл Қызылорда облысында қатты тұрмыстық қалдықтардың түзілуінің жалпы көлемінің 18,88% құрайды.

1.1. Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайын бағалау

Жаңақорған ауданының орталығы облыс орталығы — Қызылорда қаласынан 178 шақырым жерде орналасқан Жаңақорған кенті болып табылады. Жаңақорған ауданында 2 кент (Жаңақорған және Шалқия) және 24 ауылдық округ бар:

1. Жаңақорған кенті (Жаңақорған ауданының орталығы);

2. Мәшбек Нәлібаев ауылдық округі;

3. Аққорған ауылдық округі;

4. Ақүйік ауылдық округі;

5. Байкенже ауылдық округі;

6. Бесарық ауылдық округі;

7. Екпінді ауылдық округі;

8. Жайылма ауылдық округі;

9. Жаңарық ауылдық округі;

10. Кейден ауылдық округі;

11. Келінтөбе ауылдық округі;

12. Көктөбе ауылдық округі;

13. Кандоз ауылдық округі;

14. Қаратөбе ауылдық округі;

15. Қожамберді ауылдық округі;

16. Қожақент ауылдық округі;

17. Қосуйенке ауылдық округі;

18. Қыркенсе ауылдық округі;

19. Қыраш ауылдық округі;

20. Өзгент ауылдық округі;

21. Сунақата ауылдық округі;

22. Сүттіқұдық ауылдық округі;
23. Талап ауылдық округі;
24. Төменарық ауылдық округі;
25. Шалқия кенті;
26. Манап ауылдық округі.

Жаңақорған ауданы бойынша 2 кент (Жаңақорған, Шалқия), 24 ауылдық округте - 81300 тұрғын орналасқан. Оның ішінде Жаңақорған кентінде 33680 тұрғын, 6271 тұрғын үй бар.

Жаңақорған ауданында 144 әлеуметтік нысан орналасқан, оның ішінде:

- 1) 73 білім беру объектісі (43 мектеп, 25 мемлекеттік балабақша, колледж, 3 өнер мектебі, тәрбие орталығы);
- 2) 36 Денсаулық сақтау объектісі (аудандық аурухана, аудандық емхана, 17 дәрігерлік амбулатория, 7 медициналық пункт, 8 фельдшерлік-акушерлік пункт, 2 ауылдық аурухана);
- 3) 30 мәдениет нысаны (3 мәдениет үйі, 24 ауылдық клуб, аудандық кітапхана, мұрағат, мұражай);
- 4) 5 спорт нысаны (3 мамандандырылған балалар-жасөспірімдер мектебі, 2 спорт клубы).

144 нысанның 97-сі қатты отынмен, 20-сы сұйық отынмен және 27-сі газ отынымен жылытылады.

Жаңақорған ауданында 6-дан астам өнеркәсіптік кәсіпорын орналасқан:

Қызылорда облысындағы Жаңақорған ауданының Хорасан кен орнының учаскелерінде уранды барлауды және өндіруді жүзеге асыратын "Қазатомөнеркәсіп" ҰАҚ" АҚ еншілес, тәуелді және өзге де ұйымдары.

- "Қызылқұм" ЖШС;
- "Хорасан-У" ЖШС;
- "Байкен-У" ЖШС.

Күкірт қышқылын шығаратын зауыт - "СКЗ-У" ЖШС;

Шалқия полиметалл кендерінің кен орнын (мырыш және қорғасын) "ШалқияЦинк ЛТД" АҚ игеруде;

Өнеркәсіптік масштабта өндірілген табиғи тастан қиыршық тас пен құрылыс тасы өндіріледі.

Жаңақорған ауданында күріш, бақша дақылдарын өсіретін ауыл шаруашылығы кооперативтері орналасқан.

Экологиялық кодекстің 338-бабына сәйкес өндіріс және тұтыну қалдықтары қауіпті және қауіпті емес болып бөлінеді.

Қатты тұрмыстық қалдықтар қалдықтар жіктеуішіне сәйкес - 20 03 01 коды берілген

Жаңақорған кентінде ҚР заманауи экологиялық және санитарлық талаптарына сәйкес келмейтін полигон бар. Қалдықтарды орналастыру алаңдарының сүзгіге қарсы экраны жоқ, ауданның елді мекендерінде де полигондар бар.

Ұлттық статистика бюросының статистикалық есептеріне сәйкес 2023 жылға Жаңақорған ауданының халық саны-81300 адамды құрайды. Тұрмыстық қатты қалдықтардың түзілу көлемі-16666,5 тоннаны құрайды, бұрын әзірленген білім беру нормасы жылына бір адамға шаққанда халықтың тыныс-тіршілігінен 205 кг құрайды. Жаңақорған кентінде шамамен көлемі 1м³-тен 8м³-ке дейінгі қалдықтарды уақытша сақтауға арналған жабық металл контейнерлер ішінара орнатылды. Қалдықтарды орталық полигондағы үшінші тарап ұйымдары жинайды, тасымалдайды және қолмен сұрыптайды.

А және Б класындағы Денсаулық сақтау мекемелерінің қызметін қамтамасыз етуден шыққан қалдықтар тұрмыстық қалдықтарға теңестіріліп, елді мекендердің қоқыс үйінділеріне орналастырылады. В класындағы медициналық қалдықтар мамандандырылған кәсіпорынға жағуға беріледі.

Білім беру объектілерінен, спорт мектептерінен шыққан қалдықтар тұрғындардан тұрмыстық қалдықтармен қатар елді мекендердің қоқыс үйінділеріне орналастыру үшін беріледі. 2023 жылдың 11 айында Жаңақорған ауданы бойынша 16100 тонна қатты тұрмыстық қалдықтар жинақталған, оның 2866 тоннасы немесе 17,8% - ы пластиктен, металдан жасалған бұйымдарды іріктеумен және қайталама ресурстарды қайта өңдеуге берумен бөлек жинақталған.

Жаңақорған ауданында коммуналдық қалдықтарды жинау және жинақтау мынадай жолдармен жүзеге асырылады:

Жаңақорған кентінің абаттандырылған көп қабатты үйлерінде қалдықтарды жинау ҚТҚ полигонға шығарылатын контейнерлік алаңдарда орналасқан контейнерлерде жүзеге асырылады.

Жаңақорған кентінің басым бөлігі жеке сектордан тұрады, ҚТҚ - ны ішінара жинау контейнерлерде, сондай-ақ контейнерсіз әдіспен-қалдықтарды жинаудың белгіленген кестесіне сәйкес пакеттерде/қаптарда жүзеге асырылады.

Ауданның қалған 25 ауылдық округінде қалдықтарды жинауды және шығаруды ұйымдастыру жүзеге асырылмайды. Ауылдық округтердің әкімдіктері қалдықтарды жинау және шығару үшін көлік беретін жергілікті ауыл кәсіпкерлерінің күшімен қалдықтарды шығаруды мезгіл-мезгіл ұйымдастырады.

Бүгінгі таңда Жаңақорған ауданындағы контейнерлер саны: 240 (70 тор, 170 металл). Оның ішінде 140 контейнер Жаңақорған кентінде, қалғандары ауылдық округтерде орналасқан.

Санитарлық тазалау бойынша қызмет көрсету кезінде тартылған техниканың есебі: 1 "Жаңақорған қызмет" ЖШС тракторы, 1 қоқыс тасушы, 1 ГАЗ-53 су бүрку үшін.

Орталық полигонды ұстау - "Ком хоз Жаңақорған" ЖШС: 1 Пресс-аппарат, 1 Газель, 1 ГАЗ-53, 1 қоқыс таситын көлік, ГАЗ-53 су бүрку үшін. Қалдықтарды қолмен сұрыптаумен айналысатын "Мурзаев Н" ЖК: 1 пресс-аппарат тіркелді.

Аудан орталығындағы кентті санитарлық тазалауға 2021 жылдан 2024 жылға дейін тартылған компаниялар:

2021 жылы "Ремстройсервис-Қызылорда" ЖШС;

2022 жылы "Жігер" ЖШС;

2023 жылы "Ком Хоз Жаңақорған" ЖШС;

2023 жылы Жаңақорған ауданы бойынша қатты тұрмыстық қалдықтарды басқару бағытында аудандық бюджеттен қаражат бөлінді:

- 2 кент пен 24 ауылдық округті санитарлық тазалауды қамтамасыз етуге;

- Ақүйік ауылдық округі, Жаңақорған және Шалқия кенттерінің полигондарына қоршаулар орнатуға;

- ҚТҚ жинауға және сұрыптауға арналған 70 контейнер (бөлек жинауды енгізу);

- Жаңақорған кентінде ҚТҚ жинауға арналған полигон құрылысының ЖСҚ және жер пайдалану актісін әзірлеуге;

2024 жылы "Ком Хоз Жаңақорған" ЖШС аудан орталығын санитарлық тазалауды қамтамасыз етеді;

Жаңақорған ауданында құрамында сынап бар шамдардың қалдықтары үшін құрамында сынап бар шамдарға арналған контейнерлер (бұдан әрі-PCO) көзделген) және Жаңақорған ауданы бойынша 100 дана бөлінді.

Жаңақорған ауданының әкімдігінде ауданның PCO білім беру, жинау және қайта өңдеу көлемі бойынша деректер жоқ.

Аудан орталығы кентінде PCO қалдықтарын жинауға және тасымалдауға арналған 100 контейнерді ұстауды өткен жылдары "Эко-Н сервис" ЖШС жүргізді.

Жаңақорған ауданында ірі көлемді және құрылыс қалдықтарын кәдеге жарату келесідей жүргізілуде.

Көп жағдайда ауылдық елді мекендердегі ірі және құрылыс қалдықтары ұзақ уақыт бойы аулаларда жиналады, қайта пайдаланылады немесе стихиялық полигондарға орналастырылады.

Жаңақорған ауданында ірі көлемді және құрылыс қалдықтары бөлек жиналмайды, оларды жинауға және қайта өңдеу компаниясына арналған арнайы орындар жоқ.

Барлық кенттер мен ауылдық округтерде ҚТҚ - ны орналастыру үшін жер учаскелері бөлінген-ұйымдастырылған қоқыс үйінділері негізінен қоршалмаған.

2024 жылы Жаңақорған ауданы бойынша қатты тұрмыстық қалдықтарды басқару бағытында аудандық бюджеттен қаражат бөлінді:

- 2 кент пен 24 ауылдық округті санитарлық тазалауды қамтамасыз етуге;

- Томенарық ауылдық округінің қоқыс үйіндісіне қоршау орнату, ауданы 5 га, Томенарық ауылының 3900 тұрғыны бар;

- Жайылма ауылдық округінің қоқыс үйіндісіне қоршау орнату, ауданы 5 га, Жайылма ауылының 1527 тұрғыны бар;
- Аққорған ауылдық округінің қоқыс үйіндісіне қоршау орнату, ауданы 3 га, Аққорған ауылының 4712 тұрғыны бар;
- Сунақата ауылдық округінің қоқыс үйіндісіне қоршау орнату ауданы 5 га, Сунақата ауылының 2416 тұрғыны бар;
- Жаңаарық ауылдық округінің полигонында қоршау орнату, ауданы 10га. Жаңаарық ауылының 1825 тұрғыны бар.
- М. Нәлібаев ауылдық округінің қоқыс үйіндісіне қоршау орнату, ауданы 3 га, М. Нәлібаев атындағы ауыл - 1077 тұрғын.
- Жаңақорған кентінде ҚТҚ жинауға арналған полигон құрылысының ЖСҚ сараптамасын аяқтау және жүргізу.

1.2. Қалдықтарды басқару жүйесі туралы жалпы мәліметтер

Қалдықтарды басқару жүйесі Жаңақорған ауданы аумағындағы қоршаған ортаны басқару жүйесіндегі негізгі ақпараттық буын болып табылады және мынадай мақсаттарға ие:

* ҚР Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес қалдықтардың қоршаған ортаға теріс әсерін азайту;

* ҚР қолданыстағы нормативтік құжаттарына сәйкес қалдықтардың барлық түрлерін қалыптастыру, жою және залалсыздандыру процестерін жүйелеу.

Қалдықтарды басқару тұжырымдамасы "3Rs" деп аталатын ұғымға негізделген - reduce (қысқарту), reuse (қайта пайдалану) және recycling (қайта өңдеу). Ең қолайлы, әрине, қалдықтардың пайда болуын толығымен болдырмау немесе оларды азайту, содан кейін иерархия бойынша қайта пайдалану, қайта өңдеу, қалдықтарды жою және жою.

Иерархия қағидатын қолдану кезінде сақтық қағидаты мен орнықты даму қағидаты, техникалық мүмкіндіктер мен экономикалық орындылық, сондай-ақ қоршаған ортаға, адамдардың денсаулығына және елдің әлеуметтік-экономикалық дамуына әсер етудің жалпы деңгейі назарға алынуы тиіс.

Қалдықтарды басқару деп қалдықтар пайда болған сәттен бастап түпкілікті жойылғанға дейін оларға қатысты жүзеге асырылатын операциялар түсініледі.

Қалдықтарды басқару операцияларына мыналар жатады:

- 1) қалдықтар пайда болған жерде олардың жинақталуы;
- 2) Қалдықтарды жинау;
- 3) қалдықтарды тасымалдау;
- 4) Қалдықтарды қалпына келтіру;
- 5) қалдықтарды жою;

6) Осы тармақтың 1), 2), 4) және 5) тармақшаларында көзделген операцияларды жүзеге асыру процесінде орындалатын қосалқы операциялар;

7) қалдықтарды жинау, тасымалдау, қалпына келтіру және (немесе) жою жөніндегі операцияларға мониторинг жүргізу;

8) жойылған (жабық, пайдаланудан шығарылған) қалдықтарды жою объектілеріне қызмет көрсету жөніндегі қызмет.

Бұл кезеңдер төменде толығырақ сипатталған.

Қалдықтардың пайда болу орнында жинақталуы

Қалдықтардың жинақталуы деп қалдықтардың түзілуі немесе оларды түпкілікті қалпына келтіру немесе жою сәтіне дейін одан әрі басқару процесінде жүзеге асырылатын қалдықтарды арнайы белгіленген орындарда уақытша жинақтау түсініледі.

Қалдықтарды орналастыру үшін Жаңақорған ауданының ауылдық округтерінің әкімдіктері уақытша жинақтау учаскелеріне жер бөлді. Жаңақорған ауданының тұрғындарының тыныс-тіршілігі және кәсіпорынды, өнеркәсіптік объектілерді пайдалану барысында пайда болған барлық қалдықтар "қауіпті" және "қауіпті емес" болып бөлінеді және олардың пайда болған жерінде уақытша арнайы контейнерлерде сақталады және арнайы бөлінген учаскелерге (ҚР экологиялық талаптарына сәйкес келмейтін) әкетіледі.

Қалдықтарды жинау

Қалдықтарды жинау деп мұндай қалдықтарды одан әрі қалпына келтіруге немесе жоюға жіберу мақсатында мамандандырылған ұйымдардың жеке және заңды тұлғалардан қалдықтарды ұйымдасқан түрде қабылдау жөніндегі қызметі түсініледі.

Қалдықтарды жинау операциялары қалдықтарды жинау процесінде сұрыптау және жинақтау бойынша көмекші операцияларды қамтуы мүмкін.

Жинау арнайы контейнерлерде немесе қалдықтарға арналған басқа ыдыстарда жүргізілуі керек, әр контейнерде кәсіпорын қызметкерлері мен тұрғындар қалдықтарды араластырмауы және оларды бөлек жинамауы үшін өз таңбасы болады. Бұл қалдықтарды кәдеге жарату шығындарының азаюына әкеледі. Өйткені, Қалдықтарды кәдеге жарату құны әртүрлі, сәйкесінше қауіпті және қауіпті емес қалдықтарды араластырған кезде бүкіл көлемді кәдеге жарату құны қауіпті қалдықтардың бағасымен есептеледі.

Қалдықтар "дымқыл" және "кұрғақ" фракциялары бойынша "қалдықтарды бөлек жинауға қойылатын талаптарды бекіту туралы" ҚР ЭГТРМ м. а. 02.12.21 № 452 бұйрығына сәйкес бөлек жинақталуы тиіс, мұнда:

- "кұрғақ" (қағаз, картон, металл, пластик және шыны);
- "дымқыл" (тамақ қалдықтары, органикалық заттар және басқалар).

Қауіпті қалдықтар (флуоресцентті шамдар, аккумуляторлар, пайдаланылған майлар) бөлек жиналып, Мамандандырылған ұйымдарға қалпына келтіруге берілуі тиіс. Жаңақорған ауданында қалдықтарды жинау бойынша қазіргі жағдай көп нәрсені қалайды. Кент және ауылдық округ әкімдерімен қалдықтарды жинау кестесін келісу және жасау талап етіледі. ҚТҚ жинау кестесіне сәйкес арнайы техника мен көліктің қажетті санын анықтаңыз. ҚТҚ шығару кестесін сақтау бойынша бақылау жүргізу, халықпен тығыз жұмыс істеу. Түгендеу нөмірлері бар контейнерлерді орнатыңыз және олардың күйін бақылаңыз.

Қалдықтарды тасымалдау

Қалдықтарды тасымалдау деп қалдықтарды жинау, сұрыптау, өңдеу, қалпына келтіру және (немесе) жою процесінде олардың пайда болу, жинақталу орындары арасында мамандандырылған көлік құралдарының көмегімен олардың орнын ауыстыруға байланысты қызмет түсініледі. Қалдықтарды тасымалдау ҚР ЭК талаптарын сақтай отырып жүзеге асырылады.

Қалдықтарды тиісті объектілерге тасымалдау "Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м. а. 2015 жылғы 17 сәуірдегі № 460 бұйрығымен бекітілген Автомобиль көлігімен қауіпті жүктерді тасымалдау қағидаларын және Қазақстан Республикасының аумағында автокөлік құралдарымен тасымалдауға рұқсат етілетін қауіпті жүктердің тізбесін бекіту туралы" сәйкес мамандандырылған көлікпен жүргізіледі. ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 15.10.2020 ж.

Жаңақорған аудан орталығы мен ауданның елді мекендерінің аумағында қалдықтарды жинау орнынан қолданыстағы қоқыс үйінділеріне дейін шығару жүргізіледі, қайталама ресурстар (картон, пластик) болып табылатын Қалдықтарды қабылдау пункттері жоқ. Автокөлік паркін ұлғайту қажет.

Қалдықтарды қалпына келтіру

Қалдықтарды қалпына келтіру деп қалдықтардың көлемін қысқартуға бағытталған кез келген операция танылады, оның басты мақсаты қалдықтарды белгілі бір өндірістік объектіде жүзеге асырылатын осындай функцияны орындау үшін осы қалдықтарды дайындау жөніндегі қосалқы операцияларды қоса алғанда, аталған функцияны орындау үшін пайдаланылатын басқа материалдарды алмастыру мақсатында қандай да бір пайдалы функцияны орындау үшін пайдалану болып табылады немесе экономиканың белгілі бір секторында.

Қалдықтарды қайта пайдалану жөніндегі операцияларға мыналар жатады:

- қалдықтарды қайта пайдалануға дайындау;
- қалдықтарды қайта өңдеу;

- Қалдықтарды кәдеге жарату.

Жаңақорған аудан орталығы мен ауданның елді мекендерінің аумағында қалдықтарды қалпына келтіру бойынша операциялар жүргізілмейді.

Жаңақорған ауданында Жаңақорған ауданының барлық ҚТҚ қалдықтарын толық қайта өңдеуді және кәдеге жаратуды қамтамасыз ете алатын қажетті толыққанды ҚТҚ полигондарының саны (халықтың өсуін және ҚТҚ тасымалдау жөндерін ескере отырып) бойынша есептеулер талап етіледі.

Қалдықтарды жою

Қалдықтарды көмуге немесе жоюға дайындау жөніндегі қосалқы операцияларды (оның ішінде оларды сұрыптау, өңдеу, залалсыздандыру жөніндегі) қоса алғанда, қалдықтарды көму немесе жою жөніндегі қалпына келтірілмейтін кез келген операция қалдықтарды жою деп танылады.

Жаңақорған аудан орталығы мен ауданның елді мекендерінің аумағында қалдықтарды полигондарға орналастыра отырып, оларды жою бойынша операциялар жүргізілуде. ҚТҚ толық функционалды полигондарының Энн санын енгізе отырып, мәселе автоматты түрде жойылады.

Операцияларды жүзеге асыру процесінде орындалатын қосалқы операциялар

Көмекші операцияларға қалдықтарды сұрыптау және өңдеу жатады.

Қалдықтарды сұрыптау деп қалдықтарды олардың түрлері және (немесе) фракциялары бойынша бөлу не қалдықтарды олардың құрамдас бөліктері бойынша бөлшектеу жөніндегі, қалдықтарды жинағанға дейін, жинау процесінде және (немесе) қалдықтарды қалпына келтіру немесе жою жөніндегі операцияларға ұшырайтын объектілерде жеке немесе жинақтау кезінде жүзеге асырылатын операциялар түсініледі.

Қалдықтарды өңдеу деп қалдықтарды одан әрі басқаруды жеңілдету мақсатында қалдықтардың сипаттамаларын өзгертетін физикалық, термиялық, химиялық немесе биологиялық әсерлерге ұшырайтын және қалдықтар жиналғанға дейін оларды жинау процесінде және (немесе) қалдықтар қалпына келтіру немесе жою жөніндегі операцияларға ұшырайтын объектілерде жеке немесе жинақтау кезінде жүзеге асырылатын операциялар түсініледі.

Жаңақорған кентінің полигонында пластик ыдыстарды бөлу және кейіннен аудан шегінен тыс әкете отырып, қайта өңдеуге беру арқылы бумаларға басу жүзеге асырылады.

Қалдықтарды сұрыптау, қайта өңдеу

Сұрыптаусыз қатты тұрмыстық қалдықтар көму үшін полигондарға шығарылады. Қатты тұрмыстық қалдықтар жер бөлу шекараларында орналасқан, бөлу актілері қосымшада келтірілген.

Жаңақорған кентінің полигонында металл қалдықтарын, төмен қысымды полиэтиленнен жасалған пластикалық ыдыстарды қолмен іріктеу жүзеге асырылады. Пластикалық қалдықтар бумаларға басылады және қайталама ресурстар түрінде пайдалануға беріледі. Мұнда картоннан жасалған контейнер, қағаз тандалады.

2024-2028 жылдары Жаңақорған ауданында ҚТҚ полигондарына қойылатын барлық талаптарды орындай отырып, сұрыптау желілері бар полигондар салу жоспарлануда.

1.2.1. Қалдықтардың сандық және сапалық көрсеткіштері

ҚТҚ морфологиялық құрамы

Адам өмірінде қалдықтардың көп мөлшері пайда болады. Құрамы бойынша бұл қалдықтар әр түрлі: тамақ қалдықтары, күнделікті өмірде қолданылатын және тұтынушылық қасиеттерін жоғалтқан заттар. Осыған байланысты қалдықтарды жинау, сұрыптау ерекшеліктерін, дайындау және қайта өңдеу схемасын алдын-ала анықтайтын халық қалдықтарының морфологиялық құрамын анықтау қажет.

Жаңақорған ауданында ҚТҚ морфологиялық құрамын зерттеу жүргізілген жоқ.

2020 жылы "Халықаралық жасыл технологиялар және инвестициялық жобалар орталығы" КЕАҚ тұрмыстық қалдықтармен жұмыс істеудің оңтайлы жүйесін анықтау жөніндегі зерттеуге сәйкес, ҚР ірі қалаларында ҚТҚ морфологиялық құрамының орташа көрсеткіштері келесідей:

- тамақ қалдықтары-37,2 %
- пластик-16,2%
- макулатура -11,1 %
- шыны-8,9%
- тоқыма – 2,5%
- қара және түсті металдар – 1,8%
- компоненттерді алып тастағаннан кейін коммуналдық қалдықтардың қалдықтары (ұсақ құрылыс қоқыстары, тастар, көше сметалары және т.б.) – 18,2%.

Осы зерттеуге сәйкес, көпқабатты үйлердің саны жеке секторға қарағанда әлдеқайда жоғары қалаларда коммуналдық қалдықтардың құрамындағы негізгі фракция биологиялық ыдырайтын (тамақ) қалдықтары болып табылады.

Осы зерттеулерге сүйене отырып, ауылдық жерлердегі қалдықтардың морфологиялық құрамы қалалық жерлерден ерекшеленеді. Ауылдық жерлердегі қалдықтардың тағамдық органикалық бөлігі Үй жануарларына арналған жем болып табылады, сонымен қатар тыңайтқыш ретінде қолданылады; қағаз бен картон қалдықтары, ағаш және басқа материалдар қосымша отын ретінде жағылады.

Осыған байланысты жақын арада Жаңақорған ауданының ҚТҚ морфологиялық құрамына зерттеу жүргізу ұсынылады.

1.2.1-кесте қалдықтардың саны (нормаланатын), құрамы, жіктелуі туралы мәліметтер

Қалдықтар классификациясы			Агрегатты күйі	Химиялық құрамы	Түзілу көлемі, тонна жылына					Жинақтау тәсілі	Уақытша сақтау орны	Сақтау мерзімі	Ескертпе
Классификатор бойынша код	Классификатор бойынша қалдық атауы	Қалдық әс-жүзіндегі атауы			2024	2025	2026	2027	2028				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	8	12	10
Қауіпті емес қалдықтар													
20 03 01	Коммуналды қалдықтар	Тұрмыс иық қатты қалдықтар	Қатты	Аморфная стекло фаза: SiO ₂ , Al ₂ O ₃ , Na ₂ O, K ₂ O-16,21 %, MgCO ₃ -4,83 %, P ₂ O ₅ -0,3 %, CaCO ₃ -27,14 %, TiO ₂ -0,75 %, MnO-0,07 %,	168 58,2	170 52	1724 8,1	17 446	17 647	Уақытша сақтау	8 м3 көлеміндегі металдық контейлер	Металл контейнерлерде қысқы кезеңде үш тәуліктен артық емес, ал жазғы уақытта бір күннен артық	Жиналғаннан кейін қоқыс тасытын көліктер полигондарға жіберіледі

				Fe2S								емес	
				O4									
				- 0,66									
				%									
				Орган									
				ика									
				-48,41									
				%									

1.3. Қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шараларды талдау

Құрамында сынап бар шамдардың қалдықтары

Жаңақорған аудан орталығында құрамында сынап бар қалдықтарды жинауға арналған арнайы контейнер орнатылды. Бірақ көптеген тұрғындар МСО қаупін білмей, оларды аулаларда жинайды және жалпы ағынмен қоршаған ортаға зиян келтіріп, полигондарға жібереді.

Жаңақорған ауданы әкімдігінде аудан халқының білім беру көлемі, МСО жинау және қайта өңдеу бойынша деректер жоқ.

Құрамында сынап бар қалдықтардың зияны туралы халықпен ауқымды ақпараттық жұмыс қажет.

Электр және электрондық жабдықтардың қалдықтары

Жаңақорған ауданында жеке тұлғаларда пайда болатын электр және электрондық жабдықтардың (бұдан әрі - ЭЭЖ) қалдықтарын басқару жүйесі жоқ.

Жеке секторда жеке тұлғаларда пайда болған ЭЭЖ жинақталады немесе қалдықтарды уақытша сақтау орындарына шығарылады. Абаттандырылған үйлерден жалпы контейнерлік алаңға шығарылады. Ауданда ЭЭО қабылдау-өңдеу кәсіпорындары жоқ болғандықтан.

ҚР ЭК 365-бабына сәйкес коммуналдық қалдықтардың қауіпті құрамдас бөліктері (ЭЭО, құрамында сынабы бар қалдықтар, батареялар, аккумуляторлар және басқа да қауіпті компоненттер) бөлек жиналып, мамандандырылған кәсіпорындарға қалпына келтіруге берілуге тиіс екені анықталды.

Жаңақорған ауданы әкімдігінде ауданда ЭЭО жинау және кәдеге жарату көлемі бойынша деректер жоқ.

Ірі және құрылыс қалдықтары

Ауылдық елді мекендердің ерекшелігі-үлкен көлемді және құрылыс қалдықтары ұзақ уақыт бойы аулаларда жиналады, қайта пайдаланылады немесе стихиялық полигондарға орналастырылады.

Жаңақорған ауданының аумағында ірі көлемді және құрылыс қалдықтары бөлек жиналмайды, оларды жинауға арналған арнайы орындар жоқ.

Экологиялық заңнамаға сәйкес жылжымайтын мүлік объектілерін салуды немесе жөндеуді жүзеге асыратын жеке тұлғалар құрылыс қалдықтарын ЖАО ұйымдастырған арнайы орындарға өз бетінше әкетуге тиіс.

ҚР ЭК сәйкес рұқсат етілмеген қоқыс үйінділерінің түзілуін қысқарту мақсатында ЖАО Құрылыс және ірі габаритті қалдықтарды жинайтын арнайы орындарды ұйымдастырып, тасымалдау, бөлшектеу жөніндегі мамандандырылған компанияны айқындауы тиіс.

Тамақ қалдықтары

Іс жүзінде ауылдық жерлерде тамақ қалдықтарының едәуір бөлігі жануарларға беріледі. Сонымен қатар, көше сметалары, бақша қалдықтары, ағаш және басқа материалдар жылыту мақсатында жағылады.

Жаңақорған ауданында осы түрлермен жұмыс істеу әдістері бірдей: тамақ қалдықтары мал азығы ретінде пайдаланылады, бақша қалдықтары өртеу процесіне ұшырайды.

Жаңақорған ауданының абаттандырылған секторында (көпқабатты құрылыстың 20 үйі) тамақ қалдықтарын бөлек жинау көзделмеген. Аралас түрдегі тамақ қалдықтары ҚТҚ контейнерлерінде жиналады.

Білім беру мекемелері, балабақшалар, медициналық мекемелер және басқа ұйымдар тамақ қалдықтарын Жеке тұлғаларға мал азығына береді. Органикалық қалдықтардың бір бөлігі ҚТҚ контейнерлеріне жіберіледі және аралас түрде қалдықтарды уақытша көму орындарына (елді мекендердің үйінділеріне) әкетіледі.

ПУО органикалық қалдықтарды биокомпосттауға берілетін тұрмыстық қалдықтармен бөлек жинауды ұсынады.

Қалдықтарды сақтау шарттарын тексеру тоқсанына кемінде бір рет жүргізілуі керек

Қалдықтарды пайдалану кезінде қауіпсіздік, қалдықтарды жинақтау және сақтау қағидаларының, экологиялық қауіпсіздік қағидаларының және түзілетін қалдықтарды сақтау қағидаларының сақталуына тұрақты бақылауды жүзеге асыру кезінде, сондай-ақ оларды уақытша сақтау алаңдарының жай-күйін, аумақтан уақтылы әкетуді бақылау кезінде коммуналдық қалдықтардың қоршаған ортаға әсері рұқсат етілген шектерде болады.

1.4. Соңғы 3 жылдағы қалдықтардың пайда болу динамикасы

2028 жылға дейін коммуналдық қалдықтардың пайда болу көлемінің болжамы халықтың өсу болжамын ескере отырып жүргізілді. Жаңақорған ауданының

тұрғындары санының өсуін болжау үшін Ұлттық статистика бюросының деректері пайдаланылды. Табиғи өсім аудан бойынша халық саны 1.15% құрайды, бұл соңғы 3 жылдағы деректерге сүйене отырып, жылына орта есеппен 1000 адамды құрайды.

5-кестеде халық санының өсуін ескере отырып, қалдықтардың пайда болу болжамы келтірілген.

5-кесте.

Жаңақорған ауданының дамуын ескере отырып, 5 жылға коммуналдық қалдықтардың пайда болу болжамы

Атауы	Халықтың нақты саны / ҚТҚ-ның қалыптасуы			Халықтың жоспарланған саны / ҚТҚ қалыптасуы				
Год	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Халық саны, адам	79535	80538	81300	82235	83181	84137	85104	86083
Қ Т Қ түзілуі, тонн	16305	16510	16666,5	16858,2	17052	17248,1	17446	17647

Қызылорда облысы Жаңақорған ауданының пайда болған коммуналдық қалдықтарының санын есептеу халықтың өсу болжамын ескере отырып, аудан халқының саны негізінде жүргізілді. Жаңақорған ауданының тұрғындары санының өсуін болжау үшін Ұлттық статистика бюросының деректері пайдаланылды.

ҚТҚ (коммуналдық қалдықтар), коды 20 03 01.

Қатты тұрмыстық қалдықтардың түзілуін есептеу ҚР ҚОҚ министрінің 2008 жылғы 18 сәуірдегі №100-п "өндіріс және тұтыну қалдықтарын шекті орналастыру нормативтерінің жобаларын әзірлеу әдістемесі"бұйрығына 16-қосымшаға сәйкес жүргізілді.

2023 жылға Қызылорда облысы Жаңақорған ауданының халық саны-81300 адамды құрады. Халық өсімінің пайызын ескере отырып, халық саны 2024 жылға – 82235 адамды; 2025 жылға – 83181 адамды; 2026 жылға – 84137 адамды; 2027 жылға – 85104 адамды; 2028 жылға – 86083 адамды құрайтын болады.

1 тұрғынға коммуналдық қалдықтардың түзілу нормасы-жылына 0,82 м3 және қалдықтардың тығыздығы-0,25 т/м3; жылына 205 кг.

Қызылорда облысы Жаңақорған ауданының коммуналдық қалдықтарының түзілу көлемі 2024 жылға – жылына 16858,2 тоннаны құрайды;

2025 жыл – жылына 17052,0 тоннаны құрайды;

2026 жыл – жылына 17248,1 тоннаны құрайды;

2027 жыл – жылына 17446,0 тоннаны құрайды;

2028 жыл – жылына 17647,0 тоннаны құрайды.

Қалдықтарды контейнерлерде 0 аніс және одан төмен температурада сақтау мерзіміне үш тәуліктен артық емес, оң температурада - бір тәуліктен артық емес рұқсат етіледі.

Есептеулер бойынша коммуналдық қалдықтардың көлемі жыл сайын өсетінін көруге болады. Жаңақорған ауданында бір тұрғынға шаққанда қалдықтардың пайда болу нормасы 2028 жылға қарай жылына 205 кг болған кезде қалдықтардың пайда болу көлемі 2023 жылмен салыстырғанда 980 тоннаға өседі.

1 –сурет-Жаңақорған ауданының дамуын ескере отырып, коммуналдық қалдықтардың пайда болуының 2024-2028 жылдарға арналған болжамы.

Жаңақорған ауданының халық санының өсуіне байланысты ҚТҚ 2022 жылы Жаңақорған аудан орталығы үшін, сондай-ақ Жаңақорған ауданының елді мекендері үшін ҚТҚ полигонын салу жөніндегі жобаны әзірлеу туралы шешім қабылданды, техникалық-экономикалық көрсеткіштерді әзірлеу туралы шешім қабылданды, тізім бағдарламаның 3-қосымшасында берілген.

2. МАҚСАТТАР, МІНДЕТТЕР ЖӘНЕ НЫСАНАЛЫ КӨРСЕТКІШТЕР

2.1. Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері

Бағдарламаның мақсаты экологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес Қызылорда облысының Жаңақорған ауданында коммуналдық қалдықтарды басқарудың тиімді жүйесін ұйымдастыру болып табылады

Бағдарламаның міндеттері-Жоспарлы кезең шеңберінде қол жеткізуге болатын жұмыс көлемін болжай отырып, қойылған мақсатқа қол жеткізу жолдарын неғұрлым тиімді және экономикалық негізделген әдістермен айқындау.

Төмендегілерден тұратын ауданда ҚТҚ қайта өңдеу мен кәдеге жаратудың толық, толыққанды схемасын бекіту және орындау:

1. Барлық ауылдық округтерде және Жаңақорған кентінде қалдықтардың түрі бойынша контейнерлер орнатылсын және таңбалансын. Әкімдерді тарта отырып, әрбір контейнердің мақсатты пайдаланылуы мен сақталуына жауапты адамдар тағайындалсын, олар тұрғындармен контейнерлерді таңбалау және дұрыс қолдану бойынша қалдықтарды жинау бойынша түсіндіру жұмыстарын жүргізуі тиіс.

2. Полигондарға ҚТҚ жинау және уақтылы, үздіксіз әкету үшін арнайы техника мен автокөліктің қажетті мөлшерімен қамтамасыз етілсін.

3. Халықтың өсуін және ҚТҚ тасымалдауын ескере отырып, экологиялық талаптарға сәйкес келетін полигондар санын негіздеу үшін есептеулер жүргізу.

4. Елді мекендердің бұталы орналасуын ескере отырып, учаскелерді полигондарға бөлу.

5. Жаңақорған ауданының қатты тұрмыстық қалдықтарының морфологиялық құрамын анықтау бойынша жұмыстар жүргізу.

6. Морфологиялық құрамға сәйкес технологиялық жабдықты орната отырып, барлық санитарлық және экологиялық талаптарға сәйкес келетін бұталы полигондарды жобалау және салу.

7. Жойылатын полигондарды рекультивациялауды көздеу.

8. Полигондардағы қалдықтарды сұрыптағаннан кейін қайталама шикізатты қайта өңдеу үшін инвесторларды іздеу бойынша жұмыс жасаңыз.

9. Қалдықтарды басқару бағдарламасын іске асыру жаңа жұмыс орындарын құруға мүмкіндік береді, бұл аудандағы жұмыссыздық пайызын азайтады.

Халықтың қатты тұрмыстық қалдықтарды жинаудың, кәдеге жаратудың және өңдеудің ұтымды жүйесі, оның ішінде бөлек жинау туралы хабардарлығын арттыру бөлімшенің тиімділігін арттыруға және қайталама ресурстарды пайдалануға мүмкіндік береді. Кәсіпкерлік субъектілері үшін қалдықтарды басқару бойынша қажетті инфрақұрылымның құрылуы мен жұмыс істеуін мемлекеттік органдар тарапынан бақылау және қолдау. Коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды енгізу. Коммуналдық қалдықтарды қайта өңдеу және кәдеге жарату жүйесін дамыту. Коммуналдық қалдықтарды қауіпсіз көмуді қамтамасыз ету. Қалдықтарды басқару жүйесінің іске қосылуымен жаңа жұмыс орындары пайда болады, бұл аудандағы жұмыссыздық пайызын азайтады.

Бағдарламаның көрсеткіштері-белгілі бір кезеңдерде жоспарланған жұмыстардың қоршаған ортаға теріс әсерін азайтуға бағытталған шаралар кешенін іске асырудың күтілетін нәтижелерін айқындайтын сандық және (немесе) сапалық мәндер.

Көрсеткіштер бақыланатын және тексерілетін болуы, Бағдарламаны іске асыру кезеңдері бойынша айқындалуы тиіс.

Кәсіпорындағы қалдықтарды басқару бағдарламасының негізгі көрсеткіштері:

1) Бағдарламаны іске асыру бойынша жоспарланған іс-шараларды енгізу нәтижесінде экономикалық және экологиялық тиімділік.

2) пайдаланылған (кәдеге жаратылған) қалдықтардың саны.

3) қалдықтардың пайда болуының нормативтік бекітілген көлеміне сәйкес кәсіпорын аумағынан шығарылған (әкетілген) қалдықтардың саны.

Қажетті ресурстар және оларды қаржыландыру көздері

Қалдықтарды жинау: жинау және жинақтау шарттары ыдыстың агрегаттық жай-күйі мен сенімділігін ескере отырып, қалдықтардың қауіптілік деңгейімен, буып-түю тәсілімен анықталады. Жұмыс учаскесінің алаңдарында қалдықтарды жинау және уақытша сақтау экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес келуі тиіс.

ҚР Экологиялық Кодексіне, Қазақстан Республикасында қабылданған нормативтік құқықтық актілерге сәйкес өндіріс пен тұтынудың барлық қалдықтары олардың қоршаған ортаға әсерін ескере отырып жиналуға, сақтауға, тасымалдауға, залалсыздандыруға және көмуге тиіс.

Сәйкестендіру: қалдықтар бөлек контейнерлерге (контейнерлерге) жиналады.

Тасымалдау: барлық қалдықтар тек арнайы көлік арқылы шығарылады. Кәсіпорынның жүргізушісі мен жүкпен бірге жүретін персоналынан басқа адамдардың болуына жол берілмейді.

Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу кезінде жүктің сақталуы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нормативтік-техникалық құжаттардың талаптары орындалуы тиіс. Көлік құралдарына қауіпті қалдықтардың тиеу-түсіру операцияларын бақылауды жүкпен бірге жүретін жүк жөнелтушінің (жүк алушының) өкілі жүргізуге тиіс.

Тиеу жұмыстары. Тиеу жұмыстарын тек осы жұмыстарға арналған алаңдарда жүргізуге жол беріледі.

Тиеу жұмыстарын жүргізу орындары арнайы жабдықталуы және болуы тиіс:

- автокөлік құралдарының қауіпсіз кіреберісі;

- егер жұмыстар тәуліктің қараңғы уақытында жүргізілсе, тиеу орнының тиісті көрсеткіштік белгілері және тиісті жарықтандыру.

Жұмыстың бұл түріне тиеу жұмыстарын жүргізуге үйретілген қауіпсіздік техникасының талаптарына сәйкес жұмысшы персонал жіберілуі тиіс.

Қауіпті қалдықтарды тасымалдау.

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 345-бабына сәйкес "қауіпті қалдықтарды тасымалдау кезіндегі экологиялық талаптар" - қауіпті қалдықтарды тасымалдауға мынадай жағдайларда жол беріледі:

- тасымалдау мақсаттары үшін қауіпті қалдықтарды тиісті қаптаманың және таңбалаудың болуы;

- арнайы жабдықталған және арнайы белгілермен жабдықталған көлік құралдарының болуы;

- тасымалданатын қауіпті қалдықтардың санын, оларды тасымалдаудың мақсаты мен тағайындалған орнын көрсете отырып, қауіпті қалдықтарды тасымалдау және беру үшін қауіпті қалдықтар паспортының және құжаттамасының болуы;

- қауіпті қалдықтарды тасымалдау кезінде, сондай-ақ тиеу-түсіру жұмыстарын орындау кезінде қауіпсіздік талаптарын сақтау.

Көлік құралдарында қалдықтарды тасымалдау тәртібі, тиеу-түсіру жұмыстарын орындауға қойылатын талаптар және экологиялық және санитариялық-эпидемиологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі басқа да талаптар Көлік және коммуникация саласындағы уәкілетті мемлекеттік орган бекітетін және қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органмен және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік органмен келісілген нормалар мен қағидаларда айқындалады.

Қалдықтарды көлік құралына тиеген және оларды тасымалдауды жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға қабылдаған сәттен бастап және оларды белгіленген жерде көлік құралынан түсіргенге дейін олармен қауіпсіз жұмыс істегені үшін көлік ұйымы немесе осы көлік құралы тиесілі адамдар жауапты болады. Қалдықтарды тасымалдау кезінде қалдықтарды тиеу және тасымалдау үшін пайдаланылатын көлік құралдары мен механизмдердің техникалық жай-күйін бақылауды жүзеге асыру қажет. Механизмдер мен машиналарды реттеу жұмыстың осы түрі үшін қауіпсіздік техникасы жөніндегі нұсқаулықтың талаптарына сәйкес жүзеге асырылуы тиіс. Техникалық ақаулы Машиналарды жұмысқа жіберуге болмайды. Сондай - ақ, көлікке, тиеу-түсіру машиналары мен механизмдеріне қызмет көрсетуге рұқсаты жоқ адамдар жұмысқа жіберілмейді. Құрамында сынап бар қалдықтарды тасымалдау арнайы заттарды тарту қажет. қауіпті қалдықтарды тасымалдауға арналған автокөліктер.

2.2. Қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу жолдары

Қойылған мақсатқа жету жолдары бойынша негізгі бағыттар қойылған міндеттерді шешуді, сондай-ақ белгіленген нысаналы көрсеткіштерге толық көлемде және белгілі бір мерзімде қол жеткізуді қамтамасыз ететін шаралар жүйесін қамтиды.

2.2.1. Қалдықтарды басқару жүйесін жетілдіру бойынша ұсыныстар

Іс-шаралар нәтижелерін мониторингілеу және бағалау қалдықтарды басқару бағдарламасының кезеңдерін әзірлеуді және іске асыруды үздіксіз сүйемелдеуге тиіс. Іс-шаралар 2024-2028 жылдарға арналған перспективалық даму жоспарына сәйкес қалдықтарды басқару бағдарламасына қабылданды.

Қалдықтарды басқару жүйесін енгізу бойынша ұсыныстар:

- ҚР Экологиялық кодексінің 320-бабына сәйкес қалдықтарды уақытша жинауды жүргізу және нормативтен асатын мерзімде сақтауға жол бермеу.

- Аландарды бірыңғай үлгідегі контейнерлермен жабдықтау және оларды сұрыпталған қалдықтардың түрлері бойынша таңбалауды жүргізу.

- Белгілі бір кезеңділікпен персоналды қалдықтарды жинау және уақытша сақтау ережелері бойынша оқытуды жүргізу.

- Мердігер ұйымдардың қалдықтарды уақтылы шығаруын жүзеге асыру, сондай-ақ қалдықтарды шығару жөніндегі мамандандырылған ұйымдармен қажетті шарттарды алдын ала жасасу.

2.2.2. Қалдықтарды орналастыру көлемін қысқарту жөніндегі ниеттер

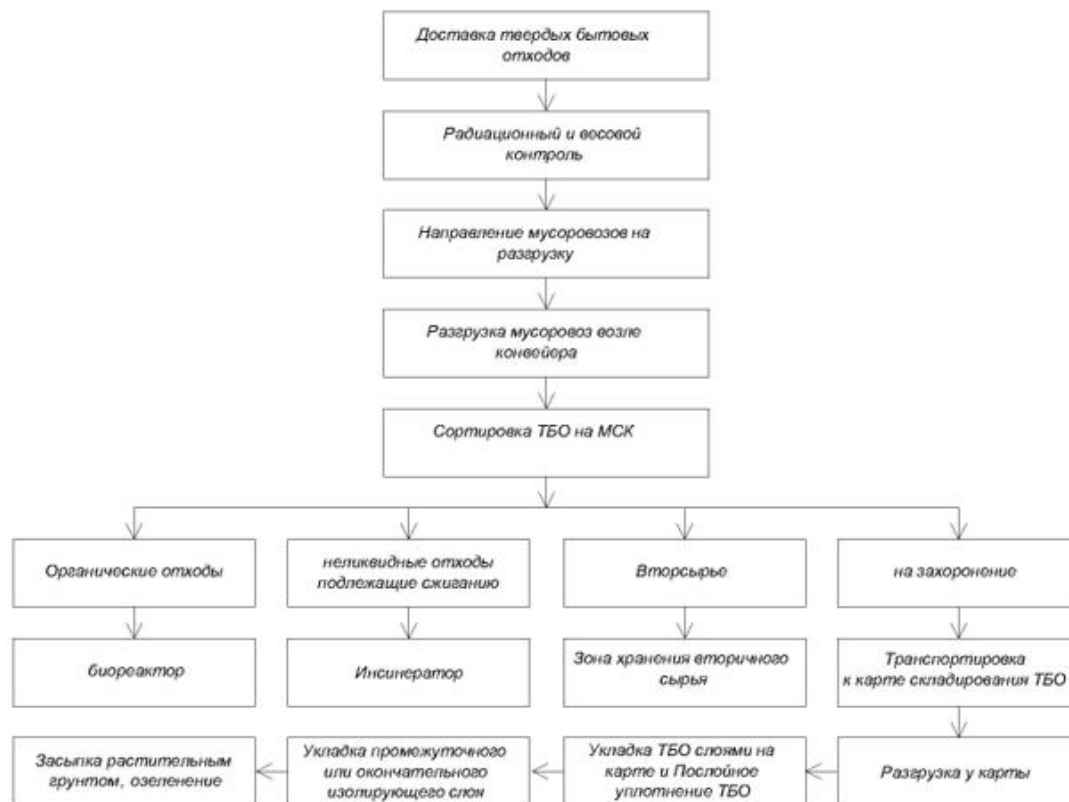
Төменде әзірленген және ұсынылған ЖБББ іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары сапалық және сандық көрсеткіштерді, орындалу мерзімдерін және болжамды шығыстарды ескереді. Бұл іс-шара айтарлықтай экологиялық әсер береді, өйткені ол коммуналдық қалдықтардың саны мен сапасы бойынша негізгі қалдықтарды орналастыру көлемін азайтады, осылайша қоршаған ортаға техногендік жүктемені азайтады.

Сұрыптау желілері бар полигондардың қажетті санын кезең-кезеңімен енгізе отырып, қайта өңдеуге жататын қалдықтардың пайызы өседі. Көмілетін қалдықтар қоршаған ортаға теріс әсерді азайтады.

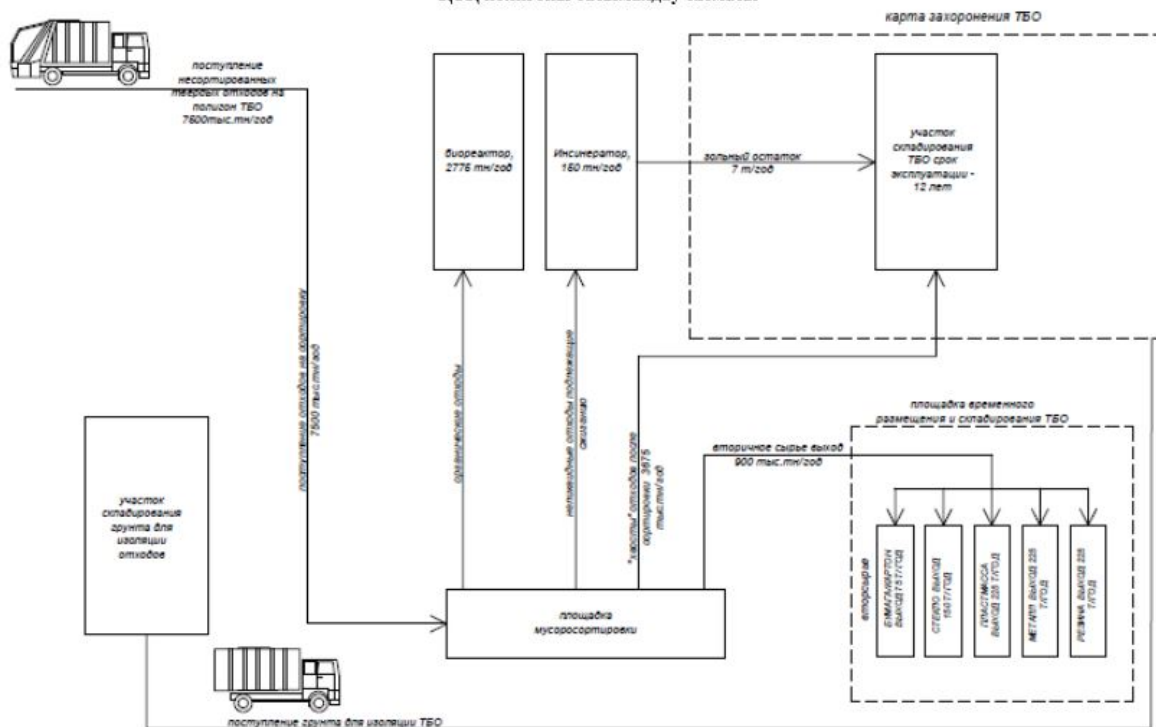
Адам денсаулығына және қоршаған ортаға әсер ету дәрежесі бойынша сұрыптауға түсетін қатты тұрмыстық қалдықтар қауіптіліктің V класына жатады-тұрғындардан тұрмыстық қалдықтарды сақтау орындарынан жеткізілетін қауіпті емес қалдықтар.

Жаңақорған ауданы әкімдігінің қаулысына сәйкес экологиялық талаптарға сәйкес келетін және қалдықтарды орналастыру көлемін қысқартуға арналған қалдықтарды басқару бағдарламасын іске асыруды қамтамасыз ететін Жаңақорған аудан орталығының ҚТҚ полигонын салу үшін жер бөлу орындалды (4-қосымшадағы мемлекеттік жер бөлу актісі). Полигондағы жұмыстарды ұйымдастырудың мысалы полигонды пайдаланудың технологиялық схемасымен анықталады.

ҚТҚ жинаудың, тасымалдаудың, кәдеге жаратудың технологиялық схемасы

ҚТҚ полигоны тасымалдау схемасы

Қалдықтарды қайта өңдеудің технологиялық процесі қоқыс сұрыптау кешенінің алаңына тұрмыстық қалдықтарды әкелуден басталады. Қатты тұрмыстық қалдықтар (ҚТҚ) МСК-ға арнайы автокөлікпен (қоқыс таситын көліктермен) жеткізіледі, онда бастапқыда радиациялық фонды өлшеу және өлшеу жүргізіледі. Осыдан кейін ғана көлікке ҚТҚ түсіру алаңына рұқсат етіледі.

Қоқыс тасушы бақылау-өткізу пунктіне келеді, онда оны қоқыс сұрыптау кешенінің аумағына өткізу мәніне көзбен шолып және құжаттамалық бақылау жүргізіледі және Таразы және радиациялық бақылау пунктіне барады.

Рұқсат етілген нормалардан асып кетуге радиациялық бақылауды оператор БӨП-те радиациялық бақылаудың стационарлық жүйесін пайдалана отырып, қалдықтардың радиациялық фонының деңгейін өлшеу арқылы жүзеге асырады. Стационарлық радиациялық бақылау жүйесі детекторлары мен электроника блоктары мен басқару пульті бар тіректерден тұрады. Егер ТКО радиациялық фонының деңгейі рұқсат етілген мәндерден асып кетсе, қоқыс тасушы арнайы қызметтердің қызметкерлерін және қоқыс тасығышты аумақтан эвакуациялауды күтетін алаңға жіберіледі. Егер ҚТҚ радиациялық фонының деңгейі рұқсат етілген мәннен аспаса, автомобильдердің салмақ кешеніне кіруі жүзеге асырылады.

Салмақ платформасы-бұл көтергіш платформа, ол эстакада түріндегі металл жақтауға орнатылады және пандустармен жабдықталған. Автомобиль ЭВС-а таразылары автомобиль көлігінің статикалық режимінде өлшеуге, өлшеу нәтижелерін сандық өлшеу құралының индикаторына шығаруға және оларды ДК-ге беруге арналған .

Автокөлік көрнекі құжаттық бақылаудан кейін жүк өлшеу құрылғысының аумағынан шығып, ҚТҚ қоқыс сұрыптау кешенінің шатырының астында орналасқан түсіру аймағына ҚТҚ тасымалдайды.

ҚТҚ түсіру шұңқырды жабу парақтарының жанындағы алаңда қабылдау тізбекті конвейерінің жанында жүзеге асырылады. ҚТҚ конвейерге берер алдында ірі көлемді бұйымдарды іріктеу жүргізіледі (мысалы: дивандардың, тоңазытқыштардың бөліктері және т.б.), олар конвейердің жұмысын немесе ҚТҚ өңдеу желісінің одан әрі учаскелерін тежеуі мүмкін, бұл бүкіл қоқыс сұрыптау кешенінің уақытша тоқтауына әкелуі мүмкін.

Қоқыс өңдеу кешенінің (МСК) технологиялық процесі

Ірі габаритті Материалдардың жалпы массасынан іріктелгеннен кейін тұрмыстық қалдықтар материалды одан әрі шағын фракцияларды бөлу үшін сепараторға беру үшін шұңқырға орнатылған жүк көтергіш тізбекті конвейерге фронтальды тиегішпен тиеледі .

ҚТҚ тасымалдағышынан айналмалы сепараторға беріледі-платформада орнатылған барабан түріндегі экран. Экранда полиэтилен пакеттердің жарылуы жүргізіледі және

бүйір қабырғасы арқылы ұсақ органикалық қоқыстардың бөлінуі жүргізіледі, ол қайта тиеу конвейеріне түседі және одан әрі қайта тиеу конвейері арқылы тиісті бункерге қарай шетке бұрылады.

Бөлінген ұсақ фракциялар (скрининг) ұсақтау үшін екі роликті ұсақтағышқа немесе көлденең пресске түседі.

Қалған қоқыс экранның ұшынан шығып, эстакадаға орнатылған оқшауланған негізгі сұрыптау платформасына түседі.

Қалдықтарды сұрыптау желілерінің өндірістік бағдарламасы сұрыптауға түсетін қалдықтар саны бойынша өнімділікті іріктейтін производительностиам станцияны қамтитын жеткізуші таспалы конвейермен жабдықталған престі қамтиды.

Оқшауланған платформаның ішінде негізгі сұрыптаудың таспалы конвейері орнатылған, оның соңында эстакадаға магниттік сепаратор орнатылған. Магниттік сепаратор ұстағанның бәрі металл қалдықтарының бункеріне түседі.

Магниттік сепаратордан өткеннің бәрі қайта тиеу конвейеріне және одан құйрық бункеріне түседі.

Магниттік барабан сепараторынан өткеннен кейін ҚТҚ ағындары 8 постқа қолмен сұрыптау учаскесіне түседі. Учаске сұрыптау бекеттері жабдықталған Климаттық кабинаны білдіреді. Жұмыс орындары конвейер бойында орналасқан (қайталама шикізатты қолмен іріктеу бекеті). Әрбір бекет Шибер типті ысырмасы бар бункермен жабдықталған, онда сұрыптаушы бекеттің мақсатына сәйкес қалдықтың бір немесе басқа түрін тастайды. Кабина сору желдеткішімен, жылыту жүйесімен, жарықтандырумен, сондай-ақ транспортер жақтауындағы жұмыс орындарының арасында орналасқан транспортер таспасының қозғалысын авариялық өшіру түймелерімен жабдықталған. Кабинада сонымен қатар бүкіл желінің электрлік басқару пульті орналасқан.

Бұл кезеңдегі сұрыптаушылардың рөлі жойылатын пайдалы фракцияларды жою болып табылады. ҚТҚ-дан Қағаз, картон, тоқыма, пленка, пластикалық бөтелкелер, түсті металл сынықтары (алюминий), әйнек дәйекті түрде таңдалады. Қалдықтар люктер арқылы себеттерге төгіледі және толған кезде пресс-конвейерге жеткізілетін тізбекті тасымалдаушыға ауысады.

Сонымен қатар, сұрыптаушылар ТСО-мен ашылмаған сөмкелерді (пакеттерді) қолмен ашады.

Негізгі сұрыптау таспалы конвейерінің жанында тұрған жұмысшылар қайта өңдеуге жарамды белгілі бір материалдарды алып, люктер арқылы тиісті себеттерге тастайды. Әрі қарай, сұрыпталған материалы бар себеттер шұңқырдың жабылу парақтарының орналасу аймағына беріледі, содан кейін олардың мазмұны тізбекті конвейердің қабылдау бөлігіне жіберіледі. Конвейерден материалдар эстакадада орнатылған автоматты пресс-компакторға түседі.

Бұл баспасөзде қайта өңдеуге жарамды материалдар, мысалы: картон, макулатура, полистирол, алюминий және т.б. салмағы 300-ден 1000 кг-ға дейінгі тығыз бумаларға сығымдалады және сыммен байланады. мұндай бумалар әрі қарай тасымалдау шығындарын азайтуға, сондай-ақ кішігірім қоймаларды пайдалануға мүмкіндік береді.

Престеу қайталама шикізатты тасымалдау мүмкіндігі үшін қажетті шарт болып табылады. Желі ПЭТ балғамен жабдықталған, Автоматты пресс-хопперге орнатылған және басқа қайта өңделетін фракцияларды басу кезінде бір жаққа жылжу жетегі бар. ПЭТ бөтелкелерін престеуге дайындау үшін оларды тесуге арналған алынбалы ыстық шыбықтармен жабдықталған.

ПЭТ ыдыстарының көпшілігі жабық күйде келеді, сондықтан ауа қалады және сығылған кезде бұл ыдыс қосымша көлемді алады, бұл Сығылған ыдыстың тығыздығын және сәйкесінше оның құндылығын төмендетеді.

Орнату пакетті жыртқышпен жабдықталған – тұрмыстық қалдықтар оралған қоқыс пакеттерін ашуға арналған құрылғы, бұл оның мазмұнын сұрыптауға мүмкіндік береді. Онсыз пакеттер қолмен жыртылады.

Ыңғайлы болу және туындаған жағдайларға жедел жауап беру үшін басқару шкафы кешеннің орталық бөлігінде орналасқан.

Өндірістік корпус орталықтандырылған электр басқару жүйесімен жабдықталған. Басқару орталық пульттен және өзінің электр жетегі бар жекелеген құрылғыларда орналасқан баптау пульттерінен жүзеге асырылады. Реттеу пульттерінің көмегімен бұл құрылғыларды қосуға, өшіруге немесе олардың жұмыс режимдерін өзгертуге болады. Сонымен қатар, жабдықта авариялық тоқтату түймелері қарастырылған.

Артық жүктеме әдісімен қалдықтардың құнды компоненттерін (сұрыптау құйрықтарын) таңдағаннан кейін қалған қалдықтар реверсивті конвейерге, содан кейін арнайы көлденең пресске түседі.

Биореактор (биокомпост)

Органикалық қалдықтар, қалған есектер сұрыптау, мысалы: тамақ қалдықтары, мал және құс қалдықтары көң және қоқыс түрінде биореакторда өңделеді. Мұндай құрылғы нәжістің тез ыдырауын қамтамасыз етеді, сонымен қатар метан түзетін бактериялардың — метаногендердің өмір сүруіне оңтайлы жағдай жасайды.

Биореактор немесе ферментатор-бұл күрделі Аппарат немесе тіпті құрылым, оның негізгі мақсаты белгілі бір микроорганизмдердің дамуы үшін оңтайлы жағдайлар жасау болып табылады.

Биореактордың жұмыс принципі өте қарапайым, ал оның құрылымы мен қажетті жағдайларды біріктіру әдістері, керісінше, күрделі. Ферментаторға орналастырмас бұрын, бастапқы жұмыс өнімі – қажетті биологиялық дақыл – арнайы жағдайларда, былайша айтқанда, белсенді емес күйде сақталады – мысалы, мұздатылған. Өсіру үшін микроорганизмдердің шағын сынамаcы зертханалық жағдайда "жұмыс бөлігі" күйіне

дейін жиналады - динамикалық өсіру үшін жеткілікті мөлшерде. Осы асептикалық кезеңнен кейін культура ферментаторға орналастырылады, бұрын оның беті, камерадағы ауа және барлық байланыстырушы тесіктер су буы мен желдетуді қолдана отырып зарарсыздандырылады. Соңғы өнім-биореактордағы органикалық қалдықтарды компосттау үшін жеткілікті мөлшерде микроорганизмдердің мәдениеті. Органикалық қалдықтарды егу кезеңі, ішіне орналастырылған дақылдар белсенді түрде Көбейіп, өсе бастайды, өйткені олар үшін оңтайлы жағдайлар мен қоректік орта жасалады, циклдік және 15-18 күнге созылады. Ферменттелген қалдықтар биокомпосттауды аяқтау үшін биореактордан жерге төгілетін бұрттарға түсіріледі. Дайындалған компост полигон мен санитарлық-қорғау аймағын көгалдандыру шараларын орындау кезінде органикалық тыңайтқыш ретінде қолданылады.

Инсинератор

МСК-да қайталама ресурстарды сұрыптап, бөлгеннен кейін органикалық қалдықтардан басқа қалған қалдықтар биологиялық, медициналық және қатты коммуналдық қалдықтарды жағу (термиялық кәдеге жарату) үшін инсинераторда қайта өңделеді.

Инсинератор-жоғары температурада бақыланатын залалсыздандыру, содан кейін қалдық газдарды тазарту арқылы қалдықтардың әртүрлі түрлерін жоюға арналған қондырғы.

Инсинератор ҚТҚ көлемін азайтудың, сондай-ақ маңызды энергия көзін қамтамасыз етудің тиімді құралын қамтамасыз етеді. Өндірілген буды жылыту немесе электр энергиясын өндіру мақсатында пайдалануға болады.

Инсинераторда екі камера, негізгі және күйдіру камерасы бар. Негізгі камерада қалдықтар оттықтардың жалынының әсерінен және оттыққа ауаны мәжбүрлеп беру жүйесі арқылы жанады. Екінші камерада шығатын түтін газдары жанады.

Ағындық жүктеме тиеу есігін ашпай-ақ қалдықтарды (соның ішінде сығымдалған) үздіксіз беруге мүмкіндік береді. Жүктеудің бұл әдісі жылу шығынын болдырмайды, сонымен қатар жанбаған және тазартылмаған газдардың қоршаған ортаға шығуын болдырмайды.

Инсинератордың дизайны қалдықтарды механикаландырылған бүйірлік жүктеуге мүмкіндік береді, алдын-ала тиеу бункері, гильотин шлюзі, бүйірлік итергіштен тұрады. Бұл жинақ жану процесінде қалдықтарды тиеу кезінде түтін шығаруды болдырмауға мүмкіндік береді, сонымен қатар крематорды қалдықтардың келесі жүктемесіне дейін салқындатпауға мүмкіндік береді.

Инсинератор (жағу пеші) екі сатылы газ тазарту қондырғысымен жабдықталған, оның тиімділігі 95%, оның ішінде циклон – 1-ші тазарту сатысы, скруббер – 2-ші саты.

Қайта өңделген ҚТҚ қоймасы

ҚТҚ полигонын көму карталарында сақтау схемасы қабылданды. Қалдықтарды жинау учаскесі 20 жыл ішінде (жобаланатын пайдалану мерзімі) қатты-тұрмыстық қалдықтармен және қалдықтардың сұрыпталған бөлігін қоқыс жағатын пеште жағудан күлмен толтырылатын 4 кезекке бөлінеді.

ҚТҚ учаскенің ауданын толтырудың қатаң кезектілігін ескере отырып, жоспар бойынша жиналады.

1-кезектегі шұңқырды қазу топырағы топырақты сақтау учаскесіне қойылады, келесі карталарды қазу топырағы алдыңғы карталарды аралық оқшаулау үшін қолданылады.

Механизмдер мен автокөліктердің дайындалған астыңғы қабат бойынша өтуіне тыйым салынады.

Самосвалды шұңқырға түсіру кезінде кезектің қасында самосвалды қоқыс тасығышты түсіру құрылғысы арқылы машиналардың сырғып кетуіне жол берілмейді. Қастың бойында ГОСТ 13579-78 бойынша 2 дана мөлшерінде ФСБ шектеуші арқалығы-блогын төсеу көзделеді.

Бұл әдістің артықшылығы-оқшаулау жұмыстарының қарапайымдылығы, салыстырмалы түрде аз техникалық және материалдық шығындар, аумаққа орташа талаптар. Оны қатты тұрмыстық қалдықтарды сақтау үшін ауылдық елді мекендерде қолданған жөн.

Қалдықтарды көму шұңқыры "соқтығысу" әдісімен толтырылады. Кезектің тереңдігі оған кемінде 0,65 т/м³ дейін тығыздалған қоқыстың бір деңгейін салу есебінен жоспарланған. Ұсынылған тығыздауға қол жеткізу үшін қалдықтар 0,5 м-ден аспайтын қабаттарға және одан әрі картаның ені 5 м-ге 2 м биіктікке дейін салынады.әрбір осындай карта (тығыздалған қоқыс қабаты) биіктігі 0,25 м, айына бір рет топырақтың оқшаулағыш қабатымен жабылады. Әрі қарай, шұңқырдағы екінші картаның қалыптасуын қайталау қажет.

Болашақта кезек "итеру" әдісімен ҚТҚ толтырылады. Картада қалдықтарды көму төсеу биіктігі жер деңгейінен 3,4 м жоғары жоспарланған. Бульдозердің жоғарғы жағына кіруді қамтамасыз ету үшін беткейлер - 1:4 көзделеді. Максималды жобалық белгіге дейін толтырылған ҚТҚ сақтау кезегі бульдозердің көмегімен қалыңдығы кемінде 0,5 м топырақтың қорғаныш қабатымен дереу жабылады. Әрі қарай, барлық кезектің соңғы оқшаулауы орындалады: қорғаныс қабатының үстіне жергілікті топырақ қабаты төселіп, бастапқы қорғаныс қабатын қоса алғанда, жалпы қалыңдығы 0,85 м дейін жеткізіледі.

"Соқтығысу"- "итеру" ҚТҚ қоймасының бұл схемасы аэробты процестер үшін қолайлы жағдайлар жасау арқылы жағымсыз иісті және жарылғыш газдардың қарқынды бөліну мөлшерін күрт азайтуға немесе мерзімдерін қысқартуға мүмкіндік береді.

Қалдықтарды көмудің газ мониторингі мақсатында "қоқыс тастайтын" газдың құрамы мен шоғырлануын бақылау үшін қалдықтар бағанына тік ұңғымаларды орнату көзделеді.

ҚТҚ ылғалдандыру

Полигонға сұрыптау қалдықтары және құрғақ қалдық – күл түрінде жағу қалдықтары түседі. Технология бойынша күл шаңының алдын алу үшін пайдаланылған қалдықтарды әр ауысымда ылғалдандыру қажет. Шаңды басу үшін ластанған ағындармен жұмыс істеу мүмкіндігі бар мобильді дизайнғағы суару машиналарын қолдану ұсынылады.

Он күнде бір рет қызмет көрсетуші персонал санитарлық-қорғау аймағының аумағын және кірме жолға іргелес жерлерді тексереді. Аумақ ластанған жағдайда қоқысты мұқият жинау және сметаны жұмыс картасына жеткізу жүргізіледі.

Тұрмыстық қалдықтарды тасымалдауға қойылатын санитариялық талаптарға сәйкес тұрмыстық қалдықтарды жеткізетін автокөлік үшін тұндырудан кейін суды қайта пайдалана отырып жуу жобаланады.

Полигонды түсіру алаңдарынан қалдықтарды шығаруды болдырмау үшін көлік құралдарының шанағы мен дөңгелектерін жуу жүзеге асырылатын а/көлікті жуу көзделеді.

Автокөліктің полигоннан шығуы машиналарды санитарлық өңдеуге арналған құрылғы (дөңгелектерді жууға арналған ванна) арқылы жүзеге асырылады.

Газ мониторингі, дренаж жүйесі және ҚТҚ картасының сүзгіге қарсы экраны

Экологиялық талаптарға сәйкес қалдықтарды көму кезінде олардың денесінде пайда болатын "қоқыс тастайтын" газдың газ мониторингін ұйымдастыру бойынша жобалық шешімдер әзірленуге тиіс.

"Қоқыс" газының мониторингі пайдалану кезінде газ мониторингін жүргізу әдістемесіне сәйкес жобаланады, ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 14.09.2021 жылғы №378 бұйрығы.

Биогаз жинау жүйесін ҚТҚ полигоны жұмысының әртүрлі кезеңдерінде орнатуға болады:

- ҚТҚ полигонын пайдаланудың алғашқы кезеңдерінде, қалдықтарды көмуге қарай қабат-қабат толған кезде;

- қоршаған ортаға теріс әсерді бақылау үшін ҚТҚ полигонының картасын пайдалану аяқталғаннан кейін.

Алдын ала, полигонды пайдалану сатысында биогазды жою бойынша құрылыстарды жобалау қажеттілігін негіздейтін қосымша іздестіру жұмыстары жүргізіледі. Метаннан, көмірқышқыл газынан және басқа органикалық ыдырау

газдарынан тұратын биогаздың қарқынды бөлінуі полигонға қалдықтар жинала бастағаннан кейін бір жылдан кейін басталады. Биогаздың бақыланбайтын шығарындылары биогаздағы метанның (50% - дан астам) жарылуы немесе тұтану қаупін тудырады. Өндірілетін биогаз көлемін анықтау нормаларының негізінде 15-20 жыл кезеңінде тұрмыстық қалдықтардың 1 тоннасына 110-230 м³ қолдану ұсынылады.

Жоғарыда аталған нормаға ҚТҚ-ның морфологиялық құрамы, қалдықтарды көму технологиясы, климаттық жағдайлар, жинақталған ҚТҚ көлемі және т. б. айтарлықтай әсер етеді.

Әрбір нақты жағдай үшін түзілетін биогаз көлемін анықтау нормасы түзетуге жатады. Биогаз жинау үшін ұсынылатын құрылымдар қалдықтардың қалыңдығына Орнатылатын тік газды дренажды ұңғымалар болып табылады.

ҚТҚ полигонының картасында периметрі бойынша қалдықтардың бүкіл қалыңдығына батырылған диаметрі 80 мм перфорацияланған пластикалық құбырлар тігінен орнатылады. Бір-бірімен олар көлденең орнатылған құбырлармен газдарды сорғыш шамға бұру арқылы қосылады.

ҚТҚ картасының газ мониторингі

Қалдықтар бағанында түзілетін полигон газының әсерін мониторингтеуге арналған ұңғыма түзілетін полигон газының құрамы мен мөлшерін жинау, анықтау үшін қалдықтар бағанынан кемінде 20 м қашықтықта орнатылады.

Дренаж жүйесі және ҚТҚ картасының сүзгіге қарсы экраны

Бұл жобалық шешімдер ҚР ҚН сәйкес орындалды 1.04-15-2013* "тұрмыстық қатты қалдықтарға арналған полигондар".

Қалдықтарды сақтау учаскелеріне орналастырған кезде шұңқырлардың түбінде ҚТҚ органикалық құрамдас бөлігі-фильтраттың сұйық ыдырау фазасы пайда болады. Фильтратты жоюдың инженерлік жүйелерін әзірлеу кезінде жалпы ұзындығы 833 метр d205203702 DN/OD 110 x 5,0 мм маркалы геотекстильмен екі қабатты sn6 гофрленген құбырлардан дренаж жүйесі жобаланады. Бұл дренажды екі қабатты гофрленген құбырлар сүзгілерді, еріген суларды көму шұңқырының ыдысынан жинауға және шығаруға арналған.

ҚТҚ көму картасындағы екі қабатты гофрленген перфорацияланған дренаждық құбырлар картаның негізіне сүзгіге қарсы экранның үстіне төселген дренаж қабатында еңісі бар бір-бірінен 30 метр қашықтықта көлденең параллель сызықтармен төселеді.

3 промилле көлбеуімен төселген 6 дренаждық сызықтан ағызылатын сүзгі жалпы коллекторға ағып кетеді. Дренаждық құбырдың бастапқы бөлігі шұңқырдың жер

үстіндегі үйіндісінен шығарылады және штепсельмен тығындалады. Дренаж желісінің бұл жер үсті бөлігі перфорацияланбаған және дренаждық құбырды бітелуден тазартуға арналған.

Әрі қарай, қатты тесілмеген құбырдан коллектор бойынша дренаждық желінің құрама ағыны ауырлық күшімен сүзгіге қарсы экранмен жабдықталған буландырғыш тоғанға жіберіледі.

Жобада ҚТҚ көму картасынан, еріген судан және жауын-шашыннан буландырғыш тоғанға сүзгіні жинау, содан кейін жиналған суды жазғы уақытта қалдықтарды көму картасын ылғалдандыру үшін пайдалану көзделеді.

Жер асты суларының мониторингін жүргізудің мақсаты жер асты, жер үсті суларының химиялық құрамын бақылау және депрессиялық шұңқырдың дамуын бақылау болып табылады.

Қалдықтарды сақтау учаскесі-бұл 1:2 беткейлері бар шұңқыр түрінде жасалған Жер құрылымы. Шұңқырдың құрылғысыменесыстырылған топырақ жарамды картаның айналасында кавальерге жиналады. Болашақта топырақ полигонды пайдалану кезінде ҚТҚ оқшаулау үшін және жабылғаннан кейін полигонды қалпына келтіру үшін қолданылады. Қалдықтарды орналастыру (көму) шұңқырының негізі мен беткейлері тығыздалған саз қабатымен және бентомат жабынымен жабылады.

Қиыршық тастан жасалған дренаждық қабаттың қалыңдығындағы шұңқырдың негізінде фильтратты ағызу құбырларының дренаждық жүйесін буландырғыш тоғанға төсеу көзделеді.

Қалдықтарды сақтау алаңында және буландырғыш тоғанда су өткізбейтін негіздің құрылысы

ҚТҚ көму карталарының сүзгі ағынын жинау және бұру үшін перфорацияланған құбырлардан дренаж қарастырылған. Фильтрат және еріген су қабылдағыш-өлшемдері 25 X 30 м, тереңдігі 2,5 м және сүзгіге қарсы экраны шұңқыр экранына ұқсас буландырғыш тоған. Сүзгіге қарсы экранның дизайны:

- Жоспарланған тығыздалған сазды негіз;
- Геомембрана
- қалыңдығы 0,2 м құмды сазды топырақтан қорғаныс қабаты.

Буландырғыш тоғанның көлемі дренаж жүйесі арқылы тоғанға жіберілген сүзгі ағынының көлеміне негізделген. Бақылау-реттеуші буландырғыш тоғанның көлемі көмуге орналастырылатын қалдықтарды ылғалдандыру үшін ішінара пайдалана отырып, көму картасынан фильтраттың толық көлемін қабылдауға есептелген.

ҚТҚ полигонын пайдалану процесінде әкімшілік тұрмыстық үй-жайлардан және автокөлікті жуудан (жергілікті тазалаудан кейін) шаруашылық-тұрмыстық сарқынды сулар түзіледі. Қалыптасқан ағындар 50 м³ бетондалған қазбаға жіберіледі, содан кейін ағындарды ассенизатор машинасының көмегімен орталық кәріз септикіне әкетеді. Орталықтандырылған кәріз желілеріне берілетін сарқынды сулардағы ластаушы

заттардың концентрациясы сарқынды сулардағы ЗВ құрамына қойылатын қабылдау нормаларына сәйкес келуі тиіс.

Полигон ауданындағы топырақтың фильтрациялық сулармен ластануының алдын алу үшін жобада фильтратты реттеуші жинақтаушы тоғанға бұра отырып, орналастыру карталарының дренаждық жүйесі көзделеді. Көмілген (қазылған) типтегі буландырғыш тоғанның биіктігі 0,5 м болатын қоршау бөгеттері бар.тоғанның түбінде және беткейлерінде HDPE геомембранасынан және бентонит төсеніштерінен жасалған гидрооқшаулағыш экран орнатылады.

Полигонды пайдаланудың нормативтік мерзімі 20 жылды құрайды, 2024 – 2044 жж. Рекультивация және мониторинг 3 жыл ішінде, пайдалану аяқталғаннан кейін және Полигон жойылғаннан кейін жүргізіледі.

2.3. Бағдарламаның нысаналы көрсеткіштері

Бағдарламаны іске асырудың оң әсерін бүкіл қолданылу мерзімі ішінде және ол аяқталғаннан кейін сақтау әлеуетті нығайтады және Бағдарлама жобасының қоғамның әл-ауқатына оң ықпалына қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Меншік нысанына қарамастан контейнерлерге қызмет көрсететін контейнер алаңдары басқарылатын барлық заңды және жеке тұлғалар үшін өмірлік циклдің мынадай кезеңдерінде оларды басқару кезіндегі қауіпсіздік талаптары: жинау, жинақтау, тасымалдау, қалпына келтіру және жою үшін міндетті болып табылады.

Қауіпті медициналық қалдықтарды жою және залалсыздандыру жөніндегі жабдыққа қойылатын жалпы техникалық талаптарды белгілеу.

Құрылыс қалдықтарымен операцияларды басқару және жүзеге асыру қағидалары, қалдықтарды орналастырудың жаңа орындарын, қоқыс өңдеу зауыттарын, термиялық өңдеуді жүргізу орындарын салу көзделмейді.

Қалдықтарды басқару бағдарламасын іске асыру кезінде барлық заңнамалық базаны , қолданыстағы Заңдар мен нормативтік актілерді сақтау. Талдамалық, экологиялық мониторингті сақтау және жүргізу.

Қалдықтардың пайда болу көздеріндегі түзілімдер мен жинақталу лимиттеріне қол жеткізу жолына бағытталған жоспарларды жоспарлау, жасау және енгізу.

Қалдықтарды басқару бағдарламасының негізгі компоненттері Ақпараттық, экономикалық, ұйымдастырушылық және басқару әдістері болып табылады. Осылайша , жоғарыда аталған барлық процестерді пайдалану қойылған міндеттер мен мақсаттарды жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Қалдықтарды басқарудың 2024-2028 жылдарға арналған бағдарламасы бойынша жоспарланған іс-шараларды орындау, оның ішінде қалдықтарды бөлек жинау, сұрыптау, қайта пайдалану, қайта өңдеу, көлемдерін және қауіпті қасиеттерін азайту қоршаған ортаға және халықтың денсаулығына теріс әсерін азайтуға мүмкіндік береді.

3. ҚАЗЖЕТТІ РЕСУРСТАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ КӨЗДЕРІ.

Коммуналдық қалдықтарды басқару жөнiндегi бағдарламаның iс-шараларын қаржыландыру көзi жергiлiктi атқарушы органдарға бөлінген бюджет қаражаты болып табылады. Коммуналдық қалдықтармен жұмыс iстеу саласындағы қаржыландыру көлемi жыл сайын бекітіледі.

Қалдықтарды басқару бағдарламасын iске асыру үшiн қаржыландыруды қосымша қамтамасыз ету өндiрушiлер мен импорттаушылардың кәдеге жарату төлемiнiң қаражатын пайдалана отырып, сондай-ақ халық пен ұйымдардың Коммуналдық қызметтерге ақы төлеу қаражаты есебiнен жүзеге асырылады.

Жаңақорған аудандық мәслихатының 2023 жылғы 17 маусымдағы №10 шешiмiмен халықтың тiршiлiк әрекетiнен коммуналдық қалдықтардың пайда болу және жинақталу нормалары бекітілді. Аудандық мәслихаттың 2023 жылғы 27 шiлдедегi №56 шешiмiмен халық үшiн қатты тұрмыстық қалдықтарды жинауға, тасымалдауға, сұрыптауға және көмуге арналған тариф бекітілді. Жаңа тариф бойынша: 1 адамға шаққанда қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау, тасымалдау, қайта өңдеу және көму құны – айына 115,33 теңге.

4. ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ БАҒДАРЛАМАСЫН ІСКЕ АСЫРУ ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ

Іс-шаралар жоспары бағдарламаның құрамдас бөлігі болып табылады және қажетті ресурстарды, жауапты орындаушыларды, аяқталу нысандары мен орындалу мерзiмдерiн көрсете отырып, бағдарламаның мақсаты мен мiндеттерiне қол жеткізуге бағытталған ұйымдастырушылық, экономикалық, ғылыми-техникалық және басқа да iс-шаралар кешенiн бiлдiреді.

Бағдарламаға енгізілген үлгілік техникалық және жобалық құжаттаманы әзірлеуді қоса алғанда, құрылыс жөнiндегi iс-шаралар энергия үнемдеуді және коммуналдық қалдықтарды басқару саласындағы қызметтің энергетикалық тиiмдiлiгiн арттыруды қамтамасыз ететiн ең үздiк қолжетiмдi техникаларды пайдалануды көздеуге тиіс,

Іс-шаралар жоспарын түзету мониторинг нәтижелері бойынша негiзделген ұсыныстар болған кезде қажеттілігіне қарай жүзеге асырылады. Мониторинг нәтижелері бойынша қойылған мақсаттарға, мiндеттерге және нысаналы көрсеткіштерге қол жеткізу мүмкiн болмаған жағдайда өзге де iс-шаралар айқындалады және анықталған проблемалық мәселелер бойынша шаралар қабылданады.

Мониторинг нәтижелері бойынша ТКШ бөлімі мыналарға бағытталған шешiмдер шығарады:

1) бағдарламалардың белгіленген мақсаттары мен мiндеттерiне қол жеткізу мақсатында жоспарланған iс-шараларды iске асырудың (өзге де iс-шараларды айқындаудың) тиiмдiлiгiн арттыру;

2) анықталған проблемалық мәселелер бойынша шаралар қабылдау.

ТКШ бөлімі Бағдарламаның тапсырыс берушісі ретінде келесі функцияларды жүзеге асырады:

1) бағдарламаның барлық орындаушыларының іс-қимылын үйлестіре отырып, Жаңақорған ауданының аумағында коммуналдық қалдықтарды басқару саласындағы міндеттерді шешуге бірыңғай орталықтандырылған кешенді тәсілді қалыптастырады және қамтамасыз етеді;

2) бюджет қаражаты есебінен бағдарламаны іске асыруға арналған қаржылық шығындар бойынша Қызылорда облысының әкімдігімен өзара іс-қимыл жасайды.

3) Бағдарламаның іс-шараларын іске асыру мәселелері бойынша кент әкімдігімен және ауылдық округ әкімдіктерімен өзара іс-қимылды жүзеге асырады;

4) Бағдарлама іс-шараларының іске асырылуына мониторингті жүзеге асырады, Қоғамдық кеңестің отырыстарында талқылау үшін мониторинг нәтижелерін шығарады;

5) бағдарламаға тиісті өзгерістер енгізу қажеттілігін негіздей отырып, іс-шараларды, нысаналы көрсеткіштерді, Бағдарлама іс-шараларын іске асыруға арналған шығындарды түзетуді, оның ішінде келіп түскен ұсыныстар негізінде жүзеге асырады;

6) Бағдарлама іс-шараларының іске асырылу барысын тексеруге қатысады;

7) Бағдарламаны, сондай-ақ Бағдарлама іс-шараларының іске асырылу барысы туралы ақпаратты Жаңақорған ауданы әкімдігінің ресми сайтында орналастырады.

Жаңақорған ауданында экологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес коммуналдық қалдықтарды басқарудың тиімді жүйесін ұйымдастыру:

1) бөлек жинауды қоса алғанда, қатты тұрмыстық қалдықтарды жинаудың, кәдеге жаратудың және қайта өңдеудің ұтымды жүйесі туралы халықтың хабардарлығын арттыру:

- ҮЕҰ арасында коммуналдық қалдықтармен экологиялық қауіпсіз жұмыс істеу туралы халықтың хабардарлығын арттыру бойынша Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс алуға конкурс өткізу;

- коммуналдық қалдықтармен экологиялық қауіпсіз жұмыс істеу бойынша халықтың хабардарлығын арттыру бойынша Мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты іске асыру (ақпараттық материалдарды әзірлеуді, халықпен кездесулер, акциялар, сенбіліктер, дөңгелек үстелдер өткізуді, оқушылар арасында еріктілер клубтарын құруды, жергілікті БАҚ-та, әлеуметтік басылымдарда жариялауды қамтитын ақпараттық науқанды әзірлеу, сапарлар және т.б.).

2) Жаңақорған ауданында қалдықтарды басқару жөніндегі кәсіпкерлік субъектілері үшін қажетті инфрақұрылым құру және оның жұмыс істеуі:

- Қызылорда облысының ҚОҚ бойынша 2025-2028 жылдарға арналған іс-шаралар жоспары шеңберінде коммуналдық қалдықтарды жинау және әкету үшін мамандандырылған көлікті сатып алу (3-4 бірлік мөлшерінде);

- Жаңақорған ауданында контейнерлерді пайдаланатын халық санына, қалдықтардың жинақталу нормаларына, оларды сақтау мерзімдеріне қарай Орнатылатын контейнерлер санының есебін жүргізу;

- Жаңақорған кентінің аудан орталығы мен ауылдық округтердің тұрғындарынан коммуналдық қалдықтарды жинау және әкету бойынша қызметтер көрсету тәртібін, шарттары мен кестесін айқындайтын шартқа қол қоя отырып, экологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес конкурс (тендер) өткізу арқылы ҚТҚ жинау және тасымалдау жөніндегі компанияларды айқындау;

- Жария шарттар негізінде ҚТҚ жинаудың орталықтандырылған жүйесін пайдаланатын жеке тұлғалардың бекітілген тарифтерге сәйкес қалдықтарды тасымалдау қызметтеріне ақы төлеу жүйесін әзірлеу және енгізу;

- ҚТҚ жинау, тасымалдау, сұрыптау және көму тарифтерін уақтылы және экономикалық негізделген қайта қарау, индекстеу;

- ҚТҚ жинау мен әкетудің орталықтандырылған жүйесін пайдалану кезінде конкурс (тендер) нәтижелері бойынша ЖАО айқындаған мамандандырылған ұйымдармен міндетті шарт жасасу бойынша тұрғын үйлерде және жеке тұрған ғимараттарда қызметін жүзеге асыратын ЗТ және ЖК-мен профилактикалық жұмыс.

3) қалдықтарды бөлек жинауды енгізу:

- Жаңақорған ауданының барлық контейнерлік алаңдарында ҚТҚ құрғақ фракциясын бөлек жинауға арналған контейнерлерді сатып алу және орнату;

- Коммуналдық қалдықтардың қауіпті құрамдас бөліктерін бөлек жинауды және қалпына келтіруді ұйымдастыру;

- Органикалық коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды және оларды қалпына келтіруді, оның ішінде компосттау жолымен ұйымдастыру.

4) коммуналдық қалдықтарды қайта өңдеу және кәдеге жарату жүйесін дамыту:

- Кездесулер, дөңгелек үстелдер және т. б. өткізу арқылы мүмкіндіктер мен қызығушылықтарды анықтау бойынша жергілікті бизнес-қоғамдастық өкілдерімен өзара іс-қимылды күшейту.;

- Кездесулер, дөңгелек үстелдер және т. б. өткізу арқылы ЖАО-ның Қызылорда қаласының қалдықтарын жинау, сұрыптау және қалпына келтіру жөніндегі мамандандырылған кәсіпорындармен өзара іс-қимылын күшейту.

5) коммуналдық қалдықтарды қауіпсіз көмуді қамтамасыз ету:

- Жаңақорған кентінде полигон салу және пайдалануға беру;

- Жақын маңдағы ауылдық округтерден тасымалдаудың ең аз арақашықтығы қағидаты бойынша орналастыра отырып, "бұта" полигондарын салу негіздемесінің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін әзірлеу.

Іс-шаралар жоспары міндеттер мен көрсеткіштер бойынша топтастырылған, мерзімдері мен жауапты орындаушылар көрсетілген. Іс-шаралар жоспары күтілетін нәтижелерге қол жеткізу мақсатында Бағдарламаның барлық жауапты

орындаушыларының жұмыстарына кешенді көзқарас пен үйлестіруді қамтамасыз етеді.
Іс-шаралар жоспары 4-кестеде көрсетілген.

4-кесте.1

Қалдықтарды басқарудың 2024-2028 жылдарға арналған бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары

№ п/п	Іс-шараның атауы	Аяқтау нысаны	Орындау мерзімі	Орындауға жауаптылар	Қаржыландыру көздері
1	2	3	4	5	6
Мақсаты-экологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес Жаңақорған ауданында коммуналдық қалдықтарды басқарудың тиімді жүйесін ұйымдастыру					
1-міндет. Бөлек жинауды қоса алғанда, қатты тұрмыстық қалдықтарды жинаудың, кәдеге жаратудың және қайта өңдеудің ұтымды жүйесі туралы халықтың хабардарлығын арттыру					
1.1	Халықтың коммуналдық қалдықтармен экологиялық қауіпсіз жұмыс істеу туралы хабардарлығын арттыру бойынша НПО арасында Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс алуға конкурс өткізу.	НПО-мен мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс туралы шарт	2024, 2026	Аудан әкімдігі	Жергілікті бюджет
1.2	Реализация государст. социального заказа по повышению осведомленност и населения экологически безопасному обращению с коммунальными отходами (разработка информационно й кампании, включающей разработку информационны х материалов, проведение встреч с населением, акци и, субботников, круглых столов,	Орындалған жұмыстар актісі	2024-2025	НПО	НПО бөлген жергілікті

	создание волонтерских клубов среди школьников, публикации в местных СМИ, соц. сетях, ознакомительные визиты и др.)				бюджет шеңберінде
Задача 2. Создание и функционирование необходимой инфраструктуры для субъектов предпринимательства по управлению отходами в Жанакорганскрс районе					
2.1	Қызылорда облысының ҚОҚ жөніндегі 2025-2028 іс-шаралар жоспары шеңберінде коммуналдық қалдықтарды жинау және әкету үшін мамандандырылған көлікті сатып алу (3-4 бірлік мөлшерінде)	Қабылдау-тапсыру актісі	2025-2028	Аудан әкімдігі	Жергілікті бюджет
2.2	Жаңақорған ауданында контейнерлерді пайдаланатын халық санына, қалдықтардың жинақталу нормаларына, оларды сақтау мерзімдеріне байланысты орнатылатын контейнерлер санының есебін жүргізу.	Аудан әкімдігіне ақпарат	2024	Аудан әкімдігі	Қажет емес
	Жаңақорған кентінің аудан орталығы мен ауылдық округтердің тұрғындарынан коммуналдық қалдықтарды жинау және әкету жөніндегі қызметтерді				

2.3	көрсету тәртібін, шарттары мен кестесін айқындайтын шартқа қол қоя отырып, экологиялық заңнама талаптарына сәйкес конкурс (тендер) өткізу арқылы ҚТҚ жинау және тасымалдау жөніндегі компанияларды айқындау.	Келісім шарт	II- квартал 2025	Аудан әкімдігі	Қажет емес
2.4	Жария шарттар негізінде ҚТҚ жинаудың орталықтандырылған жүйесін пайдаланатын жеке тұлғалар мен ұйымдар бекітілген тарифтерге сәйкес қалдықтарды тасымалдау үшін қызметтерге ақы төлеу жүйесін әзірлеу және енгізу	Аудан әкімдігіне ақпарат	II- квартал 2025	Қ а т т ы тұрмыстық қалдықтарды жинауды және тасымалдауды жүзеге асыратын кәсіпкерлік субъектілері	Қажет емес
2.5	ҚТҚ жинау, тасымалдау, сұрыптау және көму тарифтерін уақтылы және экономикалық негізделген қайта қарау, индекстеу	Жергілікті өкілді органның шешімі	IV-квартал 2026	Аудан әкімдігі	Жергілікті бюджет
	Тұрғын үйлерде немесе жеке тұрған ғимараттарда қызметін жүзеге асыратын ЗТ және ЖК-мен арнайы ҚТҚ-мен тасымалдауға				

2.6	міндетті шарт жасасу бойынша профилактикалық жұмыс. ҚТҚ жинау мен әкетудің орталықтандырылған жүйесін пайдалану кезінде конкурс (тендер) нәтижелері бойынша ЖАО айқындаған кәсіпорындар	Аудан әкімдігіне ақпарат	2024-2025	Аудан әкімдігі, а/o әкімдіктері	Қажет емес Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс шеңберінде
3-міндет. Қалдықтарды бөлек жинауды енгізу					
3.1	ҚТҚ құрғақ фракциясын бөлек жинауға арналған контейнерлерді сатып алу және орнату	Қабылдау-тапсыру актісі	2024	Жанакорған аудан әкімдігі	Жергілікті бюджет
3.2	ҚТҚ қауіпті компоненттерін бөлек жинауды және қалпына келтіруді ұйымдастыру		2024-2028	Аудан әкімдігі, а/o әкімдіктері	Ж е к е инвестициялар
3.3	Органикалық коммуналдық қалдықтарды бөлек жинауды және оларды қалпына келтіруді, оның ішінде компосттау жолымен ұйымдастыру	Отчет	2024-2025	МИО, НПО	Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс шеңберінде
4- міндет. Коммуналдық қалдықтарды қайта өңдеу және кәдеге жарату жүйесін дамыту					
4.1	Кездесулер, дөңгелек үстелдер және т. б. өткізу арқылы мүмкіндіктер мен қызығушылықтарды анықтау бойынша жергілікті бизнес-қоғамдас	Аудан әкімдігіне ақпарат	2024-2025	Аудан әкімдігі, а/o әкімдіктері	Қажет емес

	тық өкілдерімен ө з а р а іс-қимылды күшейту.				
4.2	Кездесулер, дөңгелек үстелдер және т. б. өткізу арқылы қалдықтарды жинау, сұрыптау және қалпына келтіру бойынша менің мамандандырыл ғ а н кәсіпорындарме н ө з а р а іс-қимылымды күшейту.	Аудан әкімдігіне ақпарат	2024-2025	Аудан әкімдігі, а /о әкімдіктері	Қажет емес
Тапсырма 5. Коммуналдық қалдықтарды қауіпсіз көмуді қамтамасыз ету					
5.1	Жаңақорған кентінде полигон салу ж ә н е пайдалануға беру	Пайдалануға беру актісі	2024-2025	Аудан әкімдігі	Жергілікті бюджет
5.2	Жақын маңдағы ауылдық округтерден тасымалдаудың ең а з арақашықтығы қағидаты бойынша орналастыра отырып, "бұта" полигондарын с а л у негіздемесінің техникалық-эко номикалық көрсеткіштерін әзірлеу	Пайдалануға беру актісі	2025-2028	Аудан әкімдігі	Жергілікті бюджет

ҰСЫНЫСТАР МЕН ҚОРЫТЫНДЫ

Жаңақорған ауданында қалдықтарды басқарудың ағымдағы жай-күйіне жүргізілген талдау нәтижесінде қалдықтарды қайта өңдеу технологиясымен сұрыптау желілерін орната отырып, қатты тұрмыстық қалдықтардың "бұта" полигондарын салу, Жаңақорған ауданының барлық контейнерлік алаңдарында ҚТҚ құрғақ фракциясын бөлек жинауға арналған контейнерлерді сатып алу және орнату қажет.

Ұсынамыз:

- коммуналдық қалдықтардың морфологиялық құрамына талдау жүргізу;
- көлемдерді анықтау үшін мониторинг жүргізу және қайта өңделетін қалдықтар (пластмасса, шыны ыдыстар, қағаз) бойынша есеп жүргізу;
- халық санын есептей отырып және білім беру орнынан полигонға дейінгі тасымалдау қашықтығын төмендете отырып, экологиялық талаптарға сәйкес жайластырылған полигондардың қажетті санын айқындау үшін техникалық-экономикалық негіздеме (ТЭН) әзірлеу;
- өнеркәсіптік кәсіпорындар мен заңды тұлғалардың жұмыс процесінде пайда болатын қатты тұрмыстық қалдықтарды қабылдау және қайта өңдеуге арналған шарттың жасалуына және Жаңақорған ауданының аумағында жұмыс істейтін өнеркәсіптік кәсіпорындар үшін қалдықтардың пайда болуы мен орналастырылуын шектеу жөніндегі нормативтік құжаттардың уақтылы әзірленуіне бақылауды жүзеге асыру.

Коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасында өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинау, уақытша сақтау және кәдеге жарату үшін оларды қауіпсіз жоюды жүзеге асыратын бөгде ұйымдарға берудің ұтымды және экологиялық қауіпсіз жүйесін ұйымдастыру көзделген.

Қызылорда облысы Жаңақорған ауданы халқының тіршілік әрекетін жүзеге асыру кезінде пайда болатын коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі 2024-2028 жылдарға арналған осы бағдарлама нормативтік-әдістемелік құжаттардың талаптарына сәйкес әзірленді:

- п1. ҚР 02.01.21 жылғы №400-VI ҚРЗ Экологиялық кодексінің 335-бабы;
- ҚР 02.01.21 жылғы №400-VI ҚРЗ Экологиялық кодексінің 365-бабы;
- Қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеу қағидалары, экология және табиғи ресурстар министрінің 09.08.2021 ж. № 318 бұйрығы;
- "Қалдықтар жіктеуішін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің м. а. 2021 жылғы 06 тамыздағы № 314 бұйрығы;
- "Қалдықтарды жинақтау лимиттерін және қалдықтарды көму лимиттерін есептеу әдістемесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 22 маусымдағы № 206 бұйрығы;
- "Коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі Бағдарламаны әзірлеу жөніндегі жергілікті атқарушы органдарға әдістемелік ұсынымды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы №154п бұйрығы.

Осы қалдықтарды басқару бағдарламасы иерархия қағидатына сәйкес әзірленген және қалдықтардың көлемі мен құрамы, оларды Жинақтау, жинау, тасымалдау,

залалсыздандыру, қалпына келтіру және жою тәсілдері туралы мәліметтерді, сондай-ақ қалдықтардың түзілуін қысқарту, оларды қайта пайдалану, қайта өңдеу және кәдеге жарату үлесін ұлғайту жөніндегі ұсынылатын шаралардың сипаттамасын қамтиды.

ЖБББ әзірлеу қағидаларының 4-тармағына сәйкес I санаттағы объектілер үшін бағдарламаны әзірлеуді қоршаған ортаны қорғау саласындағы жұмыстарды орындауға және қызметтер көрсетуге лицензиясы бар тұлға жүзеге асырады.

Қалдықтарды басқару бағдарламасын "АртНефтьСтройПроект" ЖШС мамандары әзірледі, 08.11.2010 ж. №01372 Р бас лицензиясы қоршаған ортаны қорғау саласында қызмет көрсетуге (табиғатты қорғауды жобалау, нормалау (1-қосымша).

Коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасының қолданылу мерзімі – 2024-2028 жылдар.

ПРИЛОЖЕНИЯ

1-ҚОСЫМША

"АртНефтьСтройПроект" ЖШС Лицензиясы

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ЛИЦЕНЗИЯ

Выдана **ТОО "АРТНЕФТЬСТРОЙПРОЕКТ"** **Г. КЫЗЫЛОРДА, М-Н**
полное наименование юридического лица (полностью фамилия, имя, отчество физического лица)
АК-МЕЧЕТЬ, 2/119

на занятие **выполнение работ и оказание услуг в области охраны окружающей среды**
наименование вида деятельности (действия) в соответствии

с Законом Республики Казахстан «О лицензировании»

Особые условия действия лицензии **Лицензия действительна на территории Республики Казахстан**
в соответствии со статьей 4 Закона

Орган, выдавший лицензию **МИНИСТЕРСТВО ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ РК**
полное наименование органа лицензирования

Руководитель (уполномоченное лицо) **Бекеев А.Т.**
фамилия и инициалы руководителя (уполномоченного лица)
орган, выдавшего лицензию

Дата выдачи лицензии « **8** » **ноября** 20 **10**

Номер лицензии **01372P** № **0042809**

Город **Астана**

МЕМЛЕКЕТТІК ЛИЦЕНЗИЯ

"АРТНЕФТЬСТРОЙПРОЕКТ" ЖШС ҚЫЗЫЛОРДА ҚАЛАСЫ, АҚМЕШІТ М.А.,
2/119

«Лицензиялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес

қоршаған ортаны қорғау саласындағы жұмыстарды орындау мен қызметтер көрсетуге
қызмет түрінің (жө-орнелетпін) атауы

заңды тұлғаның толық атауы, орналасқан жері, деректемелері / жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты толығымен

берілді

Лицензияның қолданылуының айрықша жағдайлары
лицензия Қазақстан Республикасы аумағында жарамды

«Лицензиялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 4-бабына сәйкес

Лицензияны берген орган **ҚР Қоршаған ортаны қорғау министрлігі**
лицензиялау органының толық атауы

Басшы (уәкілетті адам) **А.Т. Бекеев**
лицензияны берген орган басшысының (уәкілетті адамның) тегі және аты-жөні

Лицензияның берілген күні 20 **10** жылғы « **8** » қараша

Лицензияның нөмірі **01372P** № **0042809**

Астана қаласы

2-ҚОСЫМША

ЖАҢАҚОРҒАН АУДАНЫНЫҢ ЖӘНЕ ЕЛДІ МЕКЕНДЕРДІҢ ХАЛЫҚ САНЫ ЖӘНЕ ҚАЛДЫҚТАР ТҮЗІЛУІ

№	Аудан атауы	Ауылдық округтің немесе кенттің атауы	Ауылдық елді мекеннің атауы	Статус)	Халық саны	Қалдықтар мөлшері
1	2	3	4	5	6	7
	Жаңақорған ауданы Қызылорда обласы				86341	17690,3
1	Жанакорғанск ий	Жанакорғанск ий п/о	п.Жанакорған	опорный	36583	7499,5

2	Жанакорганский	М.Налибаев			1077	220,8
	Жанакорганский	М.Налибаев	с.Акжол	спутниковое	1077	
3	Жанакорганский	Аккорганский			4712	986,0
	Жанакорганский	Аккорганский	с.Тугескен	опорный	4712	
4	Жанакорганский	Акуикский			2645	542,2
	Жанакорганский	Акуикский	с.Бирлик	опорный	2645	
5	Жанакорганский	Байкенженский			1517	311,0
	Жанакорганский	Байкенженский	с.Байкенже		1208	
	Жанакорганский	Байкенженский	с.Билибай		309	
6	Жанакорганский	Жаманбай батыр			3359	688,6
	Жанакорганский	Жаманбай батыр	с.Бесарык	опорный	2190	
	Жанакорганский	Жаманбай батыр	с.Кенес		1169	
7	Жанакорганский	Екпендинский			961	197,0
	Жанакорганский	Екпендинский	с.Екпенди	спутниковое	961	
8	Жанакорганский	Жайылминский			1527	313,0
	Жанакорганский	Жайылминский	с.Жайылма	опорный	1527	
9	Жанакорганский	Жанарыкский			1825	374,1
	Жанакорганский	Жанарыкский	с.Жанарык	опорный	1825	
10	Жанакорганский	Кейденский			1452	297,7
	Жанакорганский	Кейденский	с.Кейден	спутниковое	931	
	Жанакорганский	Кейденский	с.Аккум	спутниковое	521	
11	Жанакорганский	Келинтобинский			3803	779,6
	Жанакорганский	Келинтобинский	с.Келинтобе	опорный	3803	

12	Жанакорганский	Коктобинский			619	126,9
	Жанакорганский	Коктобинский	с.Коктобе		619	
13	Жанакорганский	Кандозский			1421	291,3
	Жанакорганский	Кандозский	с.Кандоз		1242	
	Жанакорганский	Кандозский	с.Калгансыр		73	
	Жанакорганский	Кандозский	с.Кашканкол		106	
14	Жанакорганский	Каратобинский			1713	351,2
	Жанакорганский	Каратобинский	с.Баспакколь	спутниковое	1713	
15	Жанакорганский	Кожамбердинский			793	162,6
	Жанакорганский	Кожамбердинский	с.Кожамберди	спутниковое	793	
16	Жанакорганский	Кожакентский			3468	710,9
	Жанакорганский	Кожакентский	с.Кожакент	опорный	3468	
17	Жанакорганский	Косуйенкинский			743	152,3
	Жанакорганский	Косуйенкинский	с.Косуйенки		743	
18	Жанакорганский	Кыркенсеский			1830	375,2
	Жанакорганский	Кыркенсеский	с.Абдигаппар	спутниковое	1830	
19	Жанакорганский	Кырашский			920	188,6
	Жанакорганский	Кырашский	с.Кызылмакташы		920	
20	Жанакорганский	Озгентский			1810	371,1
	Жанакорганский	Озгентский	с.Озгент		1142	
	Жанакорганский	Озгентский	с.Аксуат		668	
21	Жанакорганский	Сунакатинский			2416	495,3
	Жанакорганский	Сунакатинский	с.Сунаката	опорный	1869	

	Жанакорганский	Сунакатинский	с.Енбек	спутниковое	547	
22	Жанакорганский	Суттыкудикский			2081	426,6
	Жанакорганский	Суттыкудикский	с.Тақырколь	спутниковое	2081	
23	Жанакорганский	Талапский			1312	269,0
	Жанакорганский	Талапский	ст.Бесарык	спутниковое	1312	
24	Жанакорганский	Томенарыкский			3900	799,5
	Жанакорганский	Томенарыкский	с.Томенарык	опорный	3900	
25	Жанакорганский	Шалкинская п/о			2760	565,8
	Жанакорганский	Шалкинская п/о	п.Шалкия	опорный	1790	
	Жанакорганский	Шалкинская п/о	с.Куттыкожа	спутниковое	970	
26	Жанакорганский	Манапский			1094	224,3
	Жанакорганский	Манапский	с.Манап		587	
	Жанакорганский	Манапский	ст.Талап		507	

3-ҚОСЫМША

ЖАҢАҚОРҒАН АУДАНЫ БОЙЫНША МЕКЕМЕЛЕР ТІЗІМІ

№	Атауы	Елді мекен	Номиналды өнімділік	Жанар-май түрі
1	2	3	5	9
1	Районная поликлиника	пос.Жанакорган	820 кВт	Природный газ
2	Районная больница	пос.Жанакорган	820 кВт	Природный газ
3	ДЮШОР №7 А. Иманова	пос.Жанакорган	400 кВт	Природный газ
4	ДЮШОР №7 А. Султанов	пос.Жанакорган	400 кВт	Природный газ
5	ДЮШОР №8	пос.Жанакорган	174 кВт	Дизель
6	Спортивный клуб	пос.Жанакорган	55 кВт	Природный газ
7	Музей	пос.Жанакорган	50 кВт	Природный газ
8	Районная библиотека	пос.Жанакорган	120 кВт	Природный газ
9	Архив	пос.Жанакорган	24 кВт	Природный газ

10	Сельский клуб ст.Бесарык	село Талап	120 кВт	Каменный уголь
11	Дом культуры пос.Шалхия	пос.Шалхия	348 кВт	Дизель
12	Сельский клуб Келинтобе	село Келинтобе	100 кВт	Каменный уголь
13	Сельский клуб Бесарык	село Бесарык	120 кВт	Каменный уголь
14	Сельский клуб Манап	село Манап	100 кВт	Каменный уголь
15	Сельский клуб Тугускен	село Тугускен	47 кВт	Дизель
16	Дом культуры Арман	пос.Жанакорган	80 кВт	Природный газ
17	Дом культуры им.Кокенова	пос.Жанакорган	233 кВт	Природный газ
18	Сельский клуб Жанарык	село Жанарык	45 кВт	Каменный уголь
19	Сельский клуб Бирлик	село Бирлик	80 кВт	Каменный уголь
20	Сельский клуб Томенарык	село Томенарык	80 кВт	Каменный уголь
21	Детский сад "Аялы Алакан"	село Кожакент	174 кВт	Дизель
22	Детский сад " Раушан"	село Тугускен	233 кВт	Дизель
23	Детский сад "Рауан"	село Тугускен	58 кВт	Дизель
24	Детский сад " Куралай"	село Келинтобе	100 кВт	Дизель
25	Детский сад " Гулдер"	село Суттикудык	150 кВт	Дизель
26	Детский сад " Аккайын"	село Баспакколь	75 кВт	Каменный уголь
27	Детский сад " Алпамыс"	пос.Жанакорган	100 кВт	Природный газ
28	Детский сад " Болашак"	пос.Жанакорган	100 кВт	Природный газ
29	Детский сад " Балгын"	пос.Жанакорган	150 кВт	Природный газ
30	Детский сад " Кызгалдак"	село Бирлик	120 кВт	Дизель
31	Детский сад " Байтерек"	село Жанарык	150 кВт	Каменный уголь
32	Детский сад " Акбота"	пос.Жанакорган	80 кВт	Природный газ
33	Специальный детский сад	пос.Жанакорган	150 кВт	Природный газ

34	С Ш № 5 2 им.Аралбаева	село Суттикудык	500 кВт	Дизель
35	С Ш № 5 3 им.Романова	село Томенарык	400 кВт	Каменный уголь
36	С Ш № 5 4 им.Кадырова	село Бесарык	300 кВт	Каменный уголь
37	С Ш № 5 5 им.Кожанова	село Бирлик	400 кВт	Дизель
38	СШ №56	пос.Жанакорган	620 кВт	Природный газ
39	СШ №161	село Косуйенки	233 кВт	Дизель
40	СШ №162	село Кожамберди	300 кВт	Дизель
41	СШ №163	пос.Жанакорган	500 кВт	Природный газ
42	СШ №164	село Куттыкожа	233 кВт	Дизель
43	СШ №166	село Екпинди	400 кВт	Каменный уголь
44	СШ №167	село Жанарык	400 кВт	Каменный уголь
45	СШ №169	пос.Жанакорган	233 кВт	Природный газ
46	СШ №180	село Кыраш	200 кВт	Каменный уголь
47	СШ №184	село Кожакент	250 кВт	Каменный уголь
48	СШ №196	село М. Налибаева	400 кВт	Дизель
49	СШ №213	село Абдигаппар	250 кВт	Каменный уголь
50	СШ №223	село Томенарык	620 кВт	Дизель
51	СШ №224	село Озгент	280 кВт	Каменный уголь
52	СШ №239	село Кенес	400 кВт	Каменный уголь
53	С Ш № 2 4 0 им.Муратбаева	село Кандоз	350 кВт	Каменный уголь
54	СШ №242	село Енбек	400 кВт	Каменный уголь
55	СШ №247	ст.Бесарык	300 кВт	Дизель
56	СШ №254	ст.Талап	400 кВт	Каменный уголь
57	СШ №255	село Билибай	160 кВт	Каменный уголь
58	СШ №256	село Тугускен	620 кВт	Каменный уголь
59	СШ №160	село Манап	200 кВт	Каменный уголь
60	СШ №193	село Байкенже	160 кВт	Каменный уголь
61	СШ №194	село Сунаката	500 кВт	Каменный уголь
62	С Ш № 5 1 им.Каратаева	пос.Жанакорган	350 кВт	Природный газ
63	С Ш № 8 6 им.Адилова	пос.Шалхия	233 кВт	Природный газ
64	Школа-лицей №110	пос.Жанакорган	1450 кВт	Природный газ
65	С Ш № 1 2 5 им.Сапарбекова	пос.Жанакорган	233 кВт	Природный газ
66	С Ш № 1 6 8 им.Абдукаримова	село Кожакент	250 кВт	Каменный уголь
67	СШ №192	село Келинтобе	800 кВт	Дизель
68	СШ №208	село Кейден	250 кВт	Каменный уголь

69	СШ №209	село Тугускен	620 кВт	Каменный уголь
70	СШ №229	село Баспакколь	174 кВт	Дизель
71	СШ №195	село Жайылма	250 кВт	Каменный уголь
72	Школа-интернат №3	пос.Жанакорган	400 кВт	Природный газ
73	СШ №221	село Аккум	174 кВт	Дизель
74	СШ №245	село Аксуат	200 кВт	Каменный уголь
75	СШ 286	пос. Жанакорган	400 кВт	Природный газ
76	СШ №89	село Коктобе	120 кВт	Каменный уголь
77	Воспитательный центр	пос. Жанакорган	100 кВт	Природный газ
78	Школа искусств им.Альшеева	пос.Жанакорган	30 кВт	Природный газ

4-ҚОСЫМША

ПОЛИГОНДАР ТІЗІМІ

№	Атауы	ИИН/БИН	Құжат атауы	Жер участкісінің кадастрлік нөмері	Полигон ауданы, га	Полигон орналасатын орны
1	КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА СУТТИКУДЫК"	940640001272	ТЭН әзірлеуге қаражат сұралуда	101490402101	3	Кызылординская область, Жанакорганский район, Суттыкудыкский с.о.
2	КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА КОСУЙЕНКИ"	50340002362	ТЭН әзірлеуге қаражат сұралуда	101490401915	10	Кызылординская область, Жанакорганский район, с.о. Косуйенке
3	КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "АППАРАТ АКИМА	940140000800	ТЭН әзірлеуге қаражат сұралуда	101490411295	3	Кызылординская область, Жанакорганский район

	СЕЛЬСКОГО ОКРУГА АККОРГАН"					ий район, Аккорганский с.о.
4	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА ТОМЕНАРЫ К"	940140001204	ТЭН эзирлеуге каражат сұралуда	101490402206	5	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Томенарыск ий с.о., с.Томенарык
5	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА КЕЛИНТОБЕ "	940440000762	ТЭН эзирлеуге каражат сұралуда	101490411489	8	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Келинтобинск ий с.о., с.Келинтобе
6	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА КОЖАКЕНТ"	940640000765	ТЭН эзирлеуге каражат сұралуда	101490411461	3	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Кожакентски й с.о., с.Кожакент
7	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА ПОСЕЛКА ШАЛХИЯ"	940640000777	ТЭН эзирлеуге каражат сұралуда	101490401202	4	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Шалкинский с.о., с.Шалкия
8	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА	940640000819	ТЭН эзирлеуге каражат сұралуда	101490411459	10	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район,

	СЕЛЬСКОГО ОКРУГА КАРАТОБЕ"					Каратобински й с.о.
9	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА СУНАКАТА"	940640000849	ТЭН эзірлеуге қаражат сұралуда	101490402096	5	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Сунакатински й с.о.
10	"АҚҰЙІК АУЫЛДЫҚ ОКРУГІ ӘКІМІНІҢ АППАРАТЫ" КОММУНАЛ Д Ы Қ МЕМЛЕКЕТ Т І К МЕКЕМЕСІ	940640000859	ТЭН эзірлеуге қаражат сұралуда	101490401912	10	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Аккуикский с.о.
11	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА БЕСАРЫК"	940640000869	ТЭН эзірлеуге қаражат сұралуда	101490401914	8	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Бесарыкский с.о.
12	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА ОЗГЕНТ"	940640000988	ТЭН эзірлеуге қаражат сұралуда	101490411455	8	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Озгентский с.о.
13	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА КАНДОЗ"	940640001014	ТЭН эзірлеуге қаражат сұралуда		5	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Кандозский с.о.

14	КОММУНАЛ Н О Е ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА БАЙКЕНЖЕ"	940640001163	ТЭН эзірлеуге қаражат сұралуда	101490411490	5	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Байкенженски й с.о.
15	" ЖАҢАҚОРҒ АН КЕНТІ ӘКІМІНІҢ АППАРАТЫ" КОММУНАЛ Д Ы Қ МЕМЛЕКЕТ Т І К МЕКЕМЕСІ	940640001272	Т Э Н эзірленуде	101490401913	20	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Жанакорганск ий с.о., с.Жанакорган
16	КОММУНАЛ Н О Е ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА КЫРКЕНСЕ"	940740001494	ТЭН эзірлеуге қаражат сұралуда	10149032317	10	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Кыркенсаески й с.о., с.Абдигаппар
17	КОММУНАЛ Н О Е ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА МАШБЕК НАЛИБАЕВ"	50340007442	ТЭН эзірлеуге қаражат сұралуда	101490411481	3,0	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, с.о М.Налибаев, с.Ақжол
18	КОММУНАЛ Н О Е ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА ЖАНАРЫК"	50340008034	ТЭН эзірлеуге қаражат сұралуда	101490411458	10	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Жанарыкский с.о., с.Жанарык
	КОММУНАЛ Н О Е					

19	ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА ЕКПИНДИ"	5340007115	ТЭН эзирлеуге каражат сұралуда	101490402095	5	Кызылординская область, Жанакорганский район, Екпиндский с.о., с.Екпинди
20	КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА ТАЛАП"	50440006943	ТЭН эзирлеуге каражат сұралуда	101490402233	3	Кызылординская область, Жанакорганский район, Талапский с.о., ст. Бесарык
21	КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА КЕЙДЕН"		ТЭН эзирлеуге каражат сұралуда	101490402225	3	Кызылординская область, Жанакорганский район, Кейденский с.о., с.Кейден
22	КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА КЫРАШ"		ТЭН эзирлеуге каражат сұралуда	101490402098	5	Кызылординская область, Жанакорганский район, Кырашский с.о., с.Кызылмакташы
23	КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА МАНАП"		ТЭН эзирлеуге каражат сұралуда	101490402099	3	Кызылординская область, Жанакорганский район, Манапский с.о., ст.Талап
	КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ					Кызылординская область, Жанакорганский район, Манапский с.о., ст.Талап

24	Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА ЖАЙЫЛМА"		ТЭН әзірлеуге қаражат сұралуда	101490402102	3	ий район, Жайылминск ий с.о., с.Жайылма
25	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА КОЖАМБЕР ДИ"		ТЭН әзірлеуге қаражат сұралуда	101490402206	5	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Кожамбердин ский с.о., с.Кожамберди
26	КОММУНАЛ ЬНОЕ ГОСУДАРСТ ВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИ Е "АППАРАТ АКИМА СЕЛЬСКОГО ОКРУГА КОКТОБЕ"		ТЭН әзірлеуге қаражат сұралуда	101490411457	5	Кызылординс кая область, Жанакорганск ий район, Коктюбински й с.о., с.Коктобе

5-ҚОСЫМША

ЖЕР БӨЛУ АКТІЛЕРІ

6-ҚОСЫМША

ПОЛИГОН ЖАБДЫҚТАРЫН ТАҢДАУ БОЙЫНША ҰСЫНЫСТАР

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК